

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3879

NO. 96. — STEV. 96.

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 24, 1931. — PETEK, 24. APRILA 1931

VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX

BENEŠ PROTI NEMSKO-AVSTRIJSKI CARINSKI UNIJI

ZADEVNA MORA BITI PREDLOŽENA SVETU LIGE NARODOV IN PA MEDNARODNEMU RAZSODIŠČU

Po mnenju čehoslovaškega zunanjega ministra bi bilo dosti bolje ustvariti gospodarsko sodelovanje vseh evropskih narodov. — Edinole na ta način bi bilo mogoče razmere izboljšati. — Razen Čehoslovaške so proti uniji tudi ostale članice Male antante.

PRAGA, Čehoslovaška, 23. aprila. — Pred zbornim odsekom za zunanje zadeve je govoril danes čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš ter ostro napadal carinsko unijo, ki je bila sklenjena med Nemčijo in avstrijsko republiko. Ta zveza ne more nikamor drugam privedi kot do gospodarskega in slednjič do političnega razkola.

Po Beneševem mnenju ne more nameravana avstrijsko-nemška carinska unija izboljšati gospodarskega položaja, niti Evrope, niti kake posamezne evropske države.

Čehoslovaška mora proti temu načrtu odločno nastopiti.

Juridična, gospodarska in politična stran cele zadeve mora biti predložena Ligi narodov in svetovnemu razsodišču v Haagu.

Predlagana carinska unija ni samo v nasprotju z vseni obstoječimi pogodbami, ampak je njen namen ustanavljati tudi nestalnost v gospodarskih in političnih odnošajih med vsemi evropskimi državami.

Beneš je stavil nato svoje lastne načrte, kako bi bilo mogoče odpraviti gospodarsko depresijo v Evropi.

Nemčija, Avstrija, Francija, Italija in Čehoslovaška ter morda tudi Švica, naj sodelujejo, da bo mogoče prodati preobilico poljedelskih pridelkov v jugovzhodnem delu Evrope.

Ustanovi naj se evropska zveza, ki bo skrbela za razpečanje produktov najraznovrstnejših industrij.

Doseči je treba mednarodni dogovor glede gotovih principov socialne zakonodaje s posebnim ozirom na skrčenje delovnih ur.

Cene izdelkov je treba stabilizirati ter polagoma odpraviti carine.

Pri sklepanju takih pogodb naj velja Liga narodov za najvišjo avtoriteto.

Dr. Beneš je odločno nastopil tudi proti govoricam, da se pojavlja razkol v Mali antanti.

— Čehoslovaška, — je rekel, stoji ramo ob ramo, ne samo s Francijo, pač pa tudi s Poljsko, Rumunsko in Jugoslavijo. Vse te dežele odločno nasprotujejo dunajski pogodbi. Tri četrtnine vseh evropskih političnih vprašanj so ekonomskega značaja, dočim se tiče ta načrt posebnega ekonomskega vprašanja, ki je največje politične važnosti, — namreč priklapljenja Avstrije Nemčiji.

— Ako bi bila med Nemčijo in Avstrijo ustanovljena carinska unija, bi ne imela Avstrija od tega nobenega dobička, pač pa le izgubo. Strokovnjaki so namreč dognali, da bi moralo v tem slučaju zapreti štirideset odstotkov avstrijskih tovarn svoja vrata, nadaljnjih trideset odstotkov avstrijskih tovarn bi pa prišlo v nemške roke. Najbolj bi bila prizadeta kovinska industrija ter tovarne, ki izdelujejo pnevmatike, avtomobile, pivo, sladkor itd. Cene bi poskočile, stroški produkcije bi se povečali, in kar ima Avstrija tujezemskih trgov, bi vse pograbila Nemčija. Farmerji bi sicer dobili trge, toda za vse, kar bi kupili, bi morali plačati neizmerno višje cene kot jih plačujejo sedaj.

Svoj govor je zaključil z izjavo:

— Ako bi bila carinska unija uveljavljena, bi bil jako ogrožen uspeh splošne razorožitvene konference.

NOVI NAČRTI PROGRESIVCEV

Wisconsinski senator je postavil nezaposlenost na čelo programa. Znižanje delovnega časa in ohranjenje sedanjih plač.

BOSTON, Mass., 23. aprila. — Danes je predložil tukaj senator La Follette iz Wisconsinu zakonodajni program skupine progresivcev v kongresu.

Progresivci se bodo v prvi vrsti zavzeli za krajši delovnik in za krajši delovni teden.

Po njihovem mnenju je kriva sedanje depresije nepravilna razdelitev bogastva.

Industrijo je treba stabilizirati, uvesti zavarovanje proti nezaposlenosti, pomagati farmerjem ter podpreti vsakemu dohodninski davek in davek na dedščino.

Delavci morajo odločno nastopiti proti vsakemu krčenju plač.

Vse kaže, da bodo igrali v prihodnjem kongresu progresivci važno, če ne odločilno vlogo.

VOLIVA BO RESIGNIRAL

Možak, ki pravi, da je oblika zemlje podobna jabolčnemu paju, bo prihodnje poletje odstopil kot glavar Zion City.

ZION CITY, Ill., 23. aprila. — Wilbur Glenn Voliva, izvoljenec krščansko-katoliške apostolske cerkve, bo odstopil prihodnje poletje kot glavar tega mesta. Njegov naslednik bo postal apostol W. J. Mintern.

Voliva bo posvetil ostalek svojega življenja pridigam in predavanjem.

Voliva je možak čudnih nazorov. Trdno je namreč prepričan, da so vsi zvezdgladi pravcati norci, ker pravijo, da je zemlja okrogla. Lani se je bil podal na potovanje okoli sveta ter rekel, da je to potovanje le še potrdilo njegovo domnevo, da je oblika zemlje podobna jabolčnemu paju.

— Zadnjič je poročalo časopisje da umiram. — je rekel, kar pa seveda ni bilo res. O, jaz bom še živel in sicer do leta 1976. Par dni res nisem mogel iz postelje, ker sem padel v kopalni banji in si zvil nogo. Zato se pa tudi nikdar več ne bo kopal v banji.

Wilbur Voliva je verski in politični glavar tega mesta. Salone je odpravil že zdavnaj pred prohibicijo, istotako tudi kinematograf in gledališča.

Predpisuje tudi žensko modo.

Bog ne da, da bi se v njegovi občini pojavila ženska v kratkem križu in svilenih nogavicah. Obklebne morajo biti približno tako kot so nune.

DELAJSKE RAZMERE V DETROITU

DETROIT, Mich., 23. aprila. — W. S. Knudsen, predsednik Chevrolet Motor Company, je rekel, da ima družba zaposlenih približno 34 tisoč delavcev. Dela se baje s polno paro. Govorice, da bo Ford Motor Company zaprla svoje jeklarne, so se izkazale kot neutemeljene.

Narečite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

PRIZNANJE ŠPANSKE REPUBLIKE

Poslanik Laughlin zavrnil obdolžitve. — Skoro vse države so že priznale špansko republiko.

MADRID, Španija, 23. aprila. — Za Združenimi državami je tudi Nemčija priznala novo špansko vlado. Francija, Anglija in razne druge države si priznalo republiko že prej. Teden.

Ameriški poslanik, Irwin D. Laughlin, je izjavil, da se ne tiče njegova pripomba nove španske vlade.

Dožalil so ga, da je rekel, da izgleda, da jo člani novega kabineta kot zločinci.

Minister za zunanje zadeve je po zvezi rekel, da so izmišljene vse govorce glede žalitev ameriškega poslanika.

Mesto poslanika v Washingtonu je bilo ponudeno znanemu žurnalistu ter članu razorožitvene komisije v Ženevi, Salvadorju de Madariagi, kajti on pozna Združene države.

NOVA BORBA PROTİKULAKOM

Kulaki nimajo pravice do vladnih služb. — Vsega skupaj jih je v Sovjetski Uniji še nad tri milijone.

MOSKVA, Sovjetska Unija, 23. aprila. — V Rusiji se je začela nova kampanja za iztrebljenje kulakov, to je velikih kmetov in veleposelstnikov.

Vbodoče bo vsak kulak javno označen kot nasprotnik sovjetske vlade. Sleherni se bo moral registrirati ter sproti poročati policiji o svojem delovanju.

Tozadavne načrte so objavila "Izvestija", oficijelno glasilo centralnega izvršilnega odbora Sovjetske Unije.

Noben kulak ne bo dobil vladne službe, in vsi bodo oropani državljskih pravic.

Otroci kulakov se bodo morali odločiti svojim staršem, če bodo hoteli uspevati v Sovjetski Uniji. Med kulake so začeli prištevati tiste kmete, ki se ne strinjajo s kolektivnim farmanjem.

Vsega skupaj jih je v Rusiji še vedno nad tri milijone. Dost jih je bilo izgnanih v severne kraje, kjer morajo delati v gozdovih.

PLODOVITA NEMČIJA

BERLIN, Nemčija, 23. aprila. — Predsednik nemške republike, Paul Hindenburg, je bote 14,000 otrokom, kar dokazuje, da je v Nemčiji še vedno precej družin, ki imajo sedem otrok ali več. Hindenburg podari vsakemu otroku, kateremu je bote, dvajset mark.

SOCIJALIST. ŠPANSKI POSLANIK V BERLINU

MADRID, Španija, 23. aprila. — Nova španska vlada je imenovala za svojega poslanika v Nemčiji žurnalista Julijsa del Vayo. Del Vayo je po prepričanju socialist ter je zastopal v Berlinu neki argentinski dnevnik.

VSA EVROPA OBČUDUJE AMER. LETALCA

Ameriški letalec je moral pri Orleansu pristati. — Prenočil je v kmečki hiši ter nadaljeval polet.

ORLEANS, Francija, 23. aprila. — Kapitan Frank Hawks, slaven ameriški letalec, je moral pristati na povratnem poletu v London, nekako 30 milj od tukaj.

Zmanjkalo mu je goriva.

Politijski urad v Gien, par milj od vasi Poilly les Gien ob Loire, kjer je moral pristati, je izjavil, da je letalec nepoškodovan in da je tudi letalo celo. Noč je prespal v kmečki hiši ter se dvignil, ko je dobil gorivo.

HENSTON, Anglija, 23. aprila. — Z majhnim, rdečim letalom, ki je presegel celo svetovni rekord Lindbergha, je uveljavil kapitan Frank Hawks nov rekord.

Ob poldnevih jutruj se je dvignil ter dosegel Rim v petih urah in dvajsetih minutah. Pomanjkanje kuriva pa je preprečilo, da ni dospel v London istega dne.

Razdalja znaša 1700 milj ter je ni mogoče premeriti v krajšem času.

Poročnik Kingsford-Smith je potreboval za isto pot 12 ur pri povratnem potovanju v Avstralijo.

Razdaljo iz Londona v Rim, namreč 939 milj, je premeril Hawks v petih urah in dvajsetih minutah. Pristal je v Rimu na Centocello letališču ter se moral vse čas boriti z nasrotnimi vetrovi. Pojedel je lunč ter takoj zopet odletel, a nesreča je hotela, da ni mogel doseči svojega cilja.

Pripravil se je, da se udeleži banketa, katerega je priredil londonski zračni klub.

ZOPETNA STAVKA NA ŠKOTSKEM

Tritisoč delavcev v barvilnicah na Škotskem je zastavkalo v znamenje protesta. — Policija je izvršila številne aretaci je.

RENTON, Škotska, 23. aprila. — Med tukajšnjo policijo ter tri tisoč stavkarji je prišlo do ponovnih policijskih bojov, ko so bile vzporedne demonstracije, da se prepreči delo stavkokazom.

Dopolnilno so odkorakali delavci v sprejeto pred naprave United Turkey Red Co. Tam so pozvali stavkokaze, naj odlože delo ter se jim pridružijo.

Skoro vsa okna tovarne so bila razbita, in stavkokazi so bili prisiljeni odločiti delo.

Policija, katero so poklicali lastniki, je planila na stavkarje ter jih dosti aretirala.

Kljub temu pa se je posrečilo razburjenim delavcem ustaviti več delavcev, v katerih so se vzeli stavkokazi iz različnih krajev v tvorilco.

STOCKHOLM, Švedska, 23. apr. — Ko so se vršile tukaj demonstracije več stolet nezaposlenih, je policija preprečila demonstrante.

BERLIN, Nemčija, 23. aprila. — Sprejeto več tisoč nezaposlenih je danes napadla policija s krepeljci ter revolverji.

Brezposelnih so hoteli protestirati pri županu mesta.

VLADNE CETE SO ZMAGALE V HONDURAS

Pri Chameleconu se je vršila odločilna bitka, v kateri so bili vstasi poraženi. — Izgube na obeh straneh.

TEGUCIGALPA, Honduras, 23. aprila. — Vladnim četam se je posrečilo po hudem boju odbiti napad revolucionarnih čet. Spopad se je vršil v bližini Chamelecona. To mesto je nekak ključ do mest San Pedro Sula in Tegucigalpa.

Vladnim četam je poveljeval colonel Alfredo Reina.

Boji so se vršili tudi pri Guaymas. Vstasi so izgubili svojega poveljnika, Salvadora Canalesa, ter precejšnje število vojakov.

Vstaske sile se še vedno precej aktivne. V meja ob obali si pa ne upajo, ker se boje Amerikancev.

V okolico Cortesa so bila poslana vladna ojačenja, ker se je bati, da bodo vstasi zavzeli mesto.

OBTOŽBE PROTI VODITELJEM STAHLHELMA

BERLIN, Nemčija, 23. aprila. — Dva voditelja nemškega Stahlhelma, Franz Seldte in Theodor Duesterberg, sta bila danes obtožena, da sta se pregrešila proti določbam za varstvo republike.

FRANKENTHAL, Nemčija, 22. aprila. — Adolf Hahler, voditelj nemških narodnih socialistov, je bil danes povabljen kot priča v procesu proti županu Roemerju iz Dirnstaina.

MORILEC KUERTEN JE DUŠEVNO ZDRAV

DUESSELDORF, Nemčija, 22. aprila. — Zdravniki so Petra Kuertena, "duesseldorfskega morileca" natančno preiskali ter dognali, da je duševno zdrav in odgovoren za svoja dejanja.

Obraznava proti njemu bo jutri zaključena.

KUERTEN OBDOJEN NA SMRT

Prečital je v sodišču svojo izjavo ter rekel, da mu je žal. — Morilec je ostal povsem miren.

DUESSELDORF, Nemčija, 23. apr. — Peter Kuerten, osemindesetletni morilec štirih otrok, štirih žensk in enega moža je bil včeraj spoznan krivim vseh obdolžb ter bil v vsakem slučaju obdojen na smrt. Razventega je dobil že 15 let ječe.

S sodbo se je zaključil najbolj pretresljivi prizor v sodni zgodovini Nemčije.

V izjavi, katero je prečital pred sodiščem, izraža Kuerten svoj kes radi dejanj, katera je izvršil.

— Čeprav moram smrt le enkrat pretrpeti sem preživel v svojih sanjah že večkrat iste smrti, — je rekel.

— Jaz hočem le pokazati, kaj se vrši v moji duši. Vsak posameznik v tej dvorani ima kak srečen dan v svojem življenju. Jaz ga pa nimam.

— Ta proces proti meni so mogli voditi s pomočjo moje žene. Ko sem priznal, kaj vse sem storil, je vzklila:

— Svet moramo oprostiti take zveri!

V vsakem slučaju se je posrečilo morilecu zvabiti svojo žrtev na kak samotni prostor, kjer jo je nato zadavil ali drugače umoril.

Neka mlada deklica, ki je sledila njegovim mamilom, a pozneje ušla usodi, ga je izročila policiji.

Ko se je nato pojavila še druga žrtev ter ga identificirala, ni mogel še nadalje tajiti.

Bil je že večkrat predkaznovan ter je preživel 17 let v ječi. Z drugimi zločinci ni imel nikdar nikakega stika ter izvršil svoja dejanja le vsled propalosti.

Kubi.

AMNESTIJA ZA KUBANCE

HAVANA, Cuba, 22. aprila. — Poslanska zbornica je danes sprejela predlog, ki določa popolno amnestijo za vse politične kazence na Kubi.

DENARNA NAKAZILA

IZVRŠUJEMO ZANESLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 500	\$ 9.35	Lir 100	\$ 5.75
Din 1000	\$ 18.50	Lir 200	\$ 11.30
Din 2500	\$ 45.75	Lir 300	\$ 16.80
Din 3000	\$ 54.60	Lir 500	\$ 27.40
Din 5000	\$ 90.50	Lir 1000	\$ 54.25
Din 10,000	\$ 180.00		

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$5.25.

Za izplačilo večjih zneskov kot sgoraj navedeno, podlasi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nam pismenim potom sporazume te glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pristojbino 75c.

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone Barclay 7-0380

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejše bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

DEPORTACIJE

Sedanji delavski tajnik Doak ne bo tako zlepa pozabljen. Zgodovina se ga bo spominjala kot nekakega deportacijskega ministra Združenih držav.

Pred kratkim je rekel časniškimi poročevalcem, da bo do konca tekočega poslovnega leta, 30. junija 1931, deportiranih več inozemcev, kot jih je bilo v katerikoli letu izza obstoja ameriške unije.

Zadnje leto je znašalo število deportiranih 15,000, v tekočem letu bo naraslo na 20,000, dočim utegne biti prihodnje leto deportiranih že 30,000 nezahvaljivih inozemcev.

Tako že vsaj pravi delavski tajnik Doak, pa se bo nemara nekoliko premislil.

Baltimorski odvetnik Reuben Oppenheimer je namreč sestavil poročilo v katerem dokazuje, da se je večina teh deportacij završila brez vpoštevanja ustavnih pravic.

Oppenheimer je natančno preiskal dvajset tisoč slučajev deportacije. Tega seveda ni storil v svojo lastno zabavo, pač pa po naročilu Wickershamove komisije, koje naloga je dognati, kako se izvaja razne postave. V tem slučaju gre torej za nekako uradno preiskavo, in poročilo o nji bo vsebovano v skupnem poročilu Wickershamove komisije.

Oppenheimer zahteva ustanovitev posebnega sodišča, ki bi se izključno bavilo s končno odločitvijo v vseh deportacijskih slučajih.

— Danes, — pravi odvetnik, — igra zvezni department istočasno vlogo sodnika in tožnika.

Uradniki delavskega, departmenta aretirajo priseljence, ki so osumljeni, da se nahajajo nepostavnim potom v deželi.

Priseljeniška oblast jih zasliši ter jih obsodi na deportacijo. Ako se obtoženec pritoži, je izročen priziv članu delavskega departmenta, ki običajno potrdi odločitev svojega tovariša.

Ako je priseljenec obsojen na deportacijo, je zadeva zanj tako rekoč končana. Le malokdo ima namreč toliko sredstev, da bi najel dobrega odvetnika, ki bi se zavzel zanj.

Ravnanje uradnikov delavskega departmenta je brez ozirno. Posebno piko imajo na politične begunce. Če le morejo, jih pošljejo nazaj v državo, iz katere so pobegnili ter jih s tem izroče direktno rabljenju.

Na željo Hooverjeve administracije ne bo Oppenheimerjevo poročilo objavljeno.

Wickershamova komisija preiskuje vzroke neizpolnjevanja postav, dosledno se pa izogiba prilike, da bi prišla resnica na dan.

Iz Slovenije.

Obsojena v dosmrtno ječo.

Mariborski veliki senat je razpravljal o strahoviti rodbinski tragediji, ki se je odigrala v noči 22. novembra v Loki pri Framu. Na zahtojni klopi je sedela 48-letna delavka Amalija Znidarjeva, obtožena, da je svojega 20 let starejšega moža Ivana najprej ubila, nato pa razgala še kočo, v kateri sta stanovala, da zabriše vsako sled svojega zločina. Možev truplo so našli popolnoma zgorelo.

Zakon, ki sta ga sklenila Amalija in Ivan Znidar, pred tremi leti, ni bil srečen. Ona je bila skrajno prepirljiva in vrhu tega zelo lena ženska, on pa priden delavec, ki so ga imeli povsod zelo radi. Mirno je prenašal neprestane napade svoje žene in molčal celo, kadar ga je posvala in preklinjala pred drugimi ljudmi.

Lani 22. novembra je Znidar delal pri posestnici Mariji Vreckovi v Loki. Gospodinja mu je po delu dala še nekaj vina, kakor se je vrnil domov. Okrog pol 20. je legel v posteljo. Kako se je potem odigrala krvava tragedija, je še danes zavito v temo. Znidarjeva je kmalu po prihodu moža prihitela k najbližjemu sosedu in tam pravila, da jo je mož napadel in ji grozil z ubojem. Še preden so ljudje mogli presoditi položaj, je iz koče že švignil plamen. Ogenj se je tako naglo razširil, da so bili zaman vsi poskusi, priključiti Znidarja skozi okno. Hišna vrata so bila zaprta. Po težkih naporih se je gasilec vendar posrečilo priti v notranjost koče, kjer pa so našli samo zgorelo truplo.

Žena je bila osumljena zločina in takoj aretirana.

Pri zaslišanju je izjavila, da je mož sam zažgal hišo, toda vsi znaki kažejo, da to ni bilo res. Vrata koče so bila namreč zaklenjena od zunaj. Obdukcija trupla nesrečnega Znidarja je pokazala, da je mož pred požarom dobil s sekiro tako močan udarec po glavi, da mu je počila lobanja in je kmalu nato umrl.

Znidarjeva je zanikala vsako krivdo, vendar se je ponovno zapletla v protislovja. Tudi priče so izpovedale neugodno za njo. Senat je po triurni razpravi po kratkem posvetovanju razglasil sodbu, s katero je bila Amalija Znidarjeva obsojena na dosmrtno ječo. Obsojenka je sprejela sodbu čisto hladnokrvno na znanje.

Zanemarjenje roditeljskih dolžnosti. Pred malim senatom se je vršila razprava proti kovaču Jakobu Bratunu in njegovi sestrični Franciški, ki imata skupno gospodinjstvo. Jakob je srednje velik, toda ne kovaško roben, marveč prav pončen mož. Obtoženka pa je nizko in deformirano ženišče. Bila sta obtožena zločina zoper življenje in zdravje. O Bratunovi zadevi so listi vselej oboje obsežno poročali, zlasti kolo so orožniki iz Litije v hlevu male Bratunove domačije v Besnici našli otroka Francka in Anico popolnoma zanemarjena in premražena.

Razprava je v vsej goloti odkrila desolantne razmere, ki še vladajo na deželi v družabno moralnem, higijenskem in gospodarskem pogledu. Obtoženca sta priznala, da sta spravila triletno Francko prenočevati v mali hlev, ker sta mislila, da je tam topleje in ker je bil otrok zelo onesnažen. Otroci so spali 14 dni januarja v malem zaboju. Starejša Anica pa je morala sestrico čediti in umivati.

Zaslišane priče niso v bistvu nobile striktno navesti konkretnih dejstev o mučenju obeh otročičkov.

Državni tožitelj dr. Falacher je vtrajal na obtožnici. Zagovornik dr. Janže Novak je v daljšem govoru osvetlil žalostne zdravstvene in socialne razmere na kmetih. V zadnjih petdesetih letih smo napravili urejena in udobna poslopja za krave in prašičke. Za to smo dobili celo nagrade. Za dobra stanovanja otrok nismo skrbeli. Deča je bila porinjena v hleve med krave. Skrbeli smo za dobro plemensko živino, a za hišeno dečo nismo storili nič. Kmetu so dopovedali, kako je treba skrbeti za plemensko živino, a njo so stili razočarjenost, kajti narodovega naročnika postajamo se s odkritim živino, a zanemarjamo varjo mladino.

Zadnji čas gre hvala Bogu na boljše.

Jakob in Franciška Bratun sta bila obsojena na 10 dni strogega zaporu zaradi zanemarjanja (kršitve) roditeljske dolžnosti, ne pa zaradi zločina zoper življenje in zdravje (mučenje dece).

Gospodar nevedoma zastupil svojino.

Sloviti grad Cerkevno leži na prijaznem holmčiču, 3 km pod vasjo Primskova pri Litiji. Grad, ki je večkrat menjal svoje gospodarje, osobito od francoske dobe sem, je sedaj last Franceta Perka, vulgo Krajčnena. Gospodar je pristna dolenska grča in daleč na okrog znan vinogradnik in ekonom. Je tudi podžupan občine Moravče pri Sv. Križu pri Litiji.

Pretekli dne sta Perko in soproga kuhala krmo za govejo živino v navadnem kmetičem kotlu. Pogledala pa nista, če je kotel dobro osnažen. Nič hudega sluteti, sta dala živini kuhano oparo.

Ko je prišel gospodar čez nekaj časa v hlev, je začuden zagledal, kako se žival zviha. Hajdi k živinogradniku ter mu pojasni, kaj se je zgodilo. Prišedši domov, mu je na žalost poginila vsa živina, ki jo je s to oparo namrnil, in sicer par krasnih volov, bik in breja krava. Veterinar je namreč ugotovil, da je bil v omenjenem kotlu razliki cink in rjavina ter je vsled zastupljenja živali poginila. Žival je moral Perko takoj pokopati, ker je bilo ugotovljeno da je meso neuporabno.

Perko trpi okoli 24,000 dinarjev škode.

Dopisi.

Wcooster, Ohio.

Lepa pomladanska nedelja, 19. aprila t. l., me je napadla, da sem šel obiskat to prijazno mesto, ki se nahaja 25 milj jugo-zapadno od Barbertona.

Koncem mesta je precej velika opokarna, v kateri so zaposleni večina Slovinci, namreč Notranjci.

Nekako pred enim letom sem bil tam na obisku, ravno na nedeljo. O Boy! Vsi so bili veselo razpoloženi. Nekateri so balinali, drugi so zopet imeli krstijo obhajana itd.

Se ve, tokrat je še opokarna delala s polno paro, ali danes stoji dimniki kot spomeniki. V njih se nič ne kad.

Več ko tretina vseh Notranjcev je že odšlo, in tisti, ki so še tukaj, upajo dan za dnem, da se bo delo kmalu odprlo.

Želel bi da bi se to njih upanje vkratkem uresničilo!

Na tem mestu se iskreno zahvalim Mr. Rudolfu in Mrs. Rozaliji Putz ter Mr. Franku in Mrs. Mariji Višič za izvrstno postrežbo.

Znal bom to ceniti, in če kdaj prilika nanese, bom skušal tudi po možnosti povrniti.

Naj omenim, da me je onega dne poslovilja Mr. Rudolf Pulz s svojim avtomobilom pripeljal nazaj do mojega stanovanja.

Najlepše hvala Mr. Rudolfu, volal si pa gotovo več mihi na uro nego nemški Zeppelin.

Pozdrav čitateljem. Glas Narodu pa želim mnogo novih naročnikov!

Josip Učič,

iz Barbertona, O.

Walsenburg, Colo.

Delavske razmere so slabe. Nekateri premogorovi obratujejo par dni na teden, dosti so jih pa zaprli.

Spomladno vreme je letos lepo. Tudi regrada imamo dosti, ker večkrat pada dež. Sveža jajca so zelo poceni. Veržene prodajalne jih prodajajo po 10c ducat. Farmerji se pritožujejo, ker je dosti dela, predno morejo kaj spraviti na trg.

Ne vem, kje se nahaja naš Matija Pokorelec. Mogoče je zopet ušel v Californijo. Pričakujemo ga tudi v Colo.

S pohvalnim vsem naročnikom lista G. N. in tudi Peter Zgaga, da bo pisal kaj o Mikah in Papih, in kako si včasih v Ribnici pripravljajo kumice.

M. J. Bary.

Iz Jugoslavije.

Pijanost, uboj gospodarja in lunin mrk.

Veletrgovec z vinom Jure Jurašić je odposlal nedavno iz Brinja v Senj tri vozove s sodi po vino. Konje je vodil njegov 20-letni hlapec Mate Marveta, rodom iz Stolca blizu Senja. Tretji dan so se vračali vozovi natovorjeni z vinom nazaj v Brinje. Gospodar, star že preko 70 let in bolehen, se je podal z avtomobilom naprej preko Vranjca, pri vozovih pa je pustil hlapca in najete dinarje. Ko so dinarji vozili vino proti Vranjcu, so enostavno sodi, ki je držal okrog 400 l, postavili, vlekli z njega vino po ceveh, namesto čaše pa si se posluževali konjskega zvonca. Ker so bili pijani, je mnogo vina izteklo, in ko so prišli do gostilne, kjer jih je čakal gospodar, je bil 400-literski sod prazen.

Ko je Jurašić došel, kaj se je zgodilo, se je zelo razsrdil ter poslal pijane dinarje. Pozneje pa se je pomiril, plačal jim je še 2 litra vina ter jih nagovarjal, naj zapojajo. V mraku so se slednjič le odpravili proti Brinji in je na prvem vozu sedel spredaj vinski trgovec, za njim na sodu pa hlapec Mate. Dinarji so vozili počasi in tako je bil prvi voz naenkrat sam daleč spredaj. Stari Jurašić se je zopet ujezil ter začel zmerjati hlapca zaradi iztočenega vina. Namesto odgovora je Mate zgrabil za kol, ki je ležal poleg sode, ter z vso močjo trikrat udaril gospodarja po glavi.

Starec je bil takoj mrtev, hlapec pa je mirno obšel na sodu, gonil konje in še prepeval je do par kilometrov oddaljene vasi Žuta Lokva.

Tu je ustavil voz in kmalu so ga dohiteli tudi dinarji. Ti so zagledali najprej gospodarja Jurašića, ki je sedel spredaj na vozu, kakor da bi dremal, in klicali so: "Dedo, dedo, ali vas zebe?" Ker ni odgovoril, so stopili k njemu ter opazili, da je ves krvav in da ima glavo razbito. Ko so vprašali hlapca, kdo ga je ubil, se je ta nasmejal in hladnokrvno odvrnil:

"Trikrat sem ga udaril s kolom in sedaj je, kar je!"

Dinarji so hlapca zvezali in odvedli v Brinje na orožniško postajo. Uboji Jure Jurašić je bil zaradi premočenja precej važna osebnost. Njegova preteklost pa ni bila čista. Ravno na istem mestu, kjer je sedaj sam našel smrt, je pred 40 leti ubil nekega človeka in se zaradi tega več let pokoril v ječi. Ljudje pravijo, da se je maščeval nad njim usoda, ko je umrl na istem kraju in je bil ubit ravno tako s kolom, kakor je on nekdaj ubijal. Ljudje trdijo, da je bil mladi Mate od vseh najbolj trezen, da je imel svojega gospodarja rad in da je prav zoprav tudi on želel usode, ki si ga je iskal za svoje maščevalno orodje. Ker je bil ravno 2. aprila zvečer lunin mrk, so ga ljudje takoj spravili v zvezo z ubojem Jurašića, drugi pa so še dostavljali, da je to gotovo tudi napoved kake še hušje nesreče, seveda najmanj vojne ali potresa ali kuge.

Beograd ima 242,000 prebivalcev.

Ljudsko štetje v Beogradu je končano. Statističar kaže, da je v Beogradu 15,000 prebivalcev več kot leta 1929. Tedaj je imel Beograd 226,289 prebivalcev, sedaj jih pa ima

241,036. Ker pa še niso popisani tudi inozemski diplomatski gosti, se lahko računa, da živi v Beogradu okoli 242,000 ljudi.

Rimska cesta v Medjmurju.

Iz Čakovca poročajo, da so pri izskakanju gozda Wurmbanda, ki je sedaj last posestnika Georgevića iz Ormoča, našli dobro ohranjene sledove rimske ceste, ki vodi proti Gorenjem Medjmurju. Verjetno je, da je to cesta, ki je vodila iz Stare Petrove proti Sabariji. O tem grča tudi steza med Ormočem in Strigovo, kateri pravi ljudstvo "rimska pot". Lastnik zemljišča, po katerem teče rimska cesta, je izjavil, da bo še naprej odkopaval cesto.

Strašen detomor.

V Banja Luki je policija odkrila detomor. Policija je ugotovila, da je nekak Savka Kodžić, vdova rodila nezakonsko dete in da leži bolna doma. Vdora je v njeno stanovanje, kjer je policijskim organom zadal v nos takoj duh po mrliču. Vdova je izjavila, ko so jo vprašali, kaj je bilo z njenim otrokom, da ni rodila, temveč je bila samo bolna. Policijski uradnik je tedaj preiskal sobo in našel v postelji pod slamnjačo že razpadajoče trupce moškega novorojenčka. Vdova je tedaj priznala, da je takoj po porodu dete zadavila in ga skrila pod slamnjačo.

Po 20 letih zakona ubila moža.

V neki vasi pri Velikem Bakrenju je Helena Kovačič, žena poljedelca, ubila svojega spečega moža, s katerim je živela že 20 let v zakonu. Orožniki so našli ubitega moža v mlaki krvi. Žena je razburjena izjavila, da je imela dovolj trpljenja, v zakonu z možem, ki je bil pijanec in kvartopirec in ki je zapravljal vse premoženje in jo protepal. Ko je bil prišel pred dnevi pijan domov, mu je povedala, da ima tekoča življenja zadosti. Moč je nato zaspal, žena je pa vzela sekiro in mu razdrobila glavo.

Požar v Ivanjkovu.

V Ivanjkovu pri Vinkovcih je stal velik požar ter uničil 20 m dolgo gospodarsko poslopje posestnika Pavića. On je uničil tudi traktor, avtomobil in drugo gospodarsko orodje. Škoda cenijo na 100,000 dinarjev.

Samomor slovenskega delavca.

V bližini železniškega mosta pri Sv. Kuzmu na Bakarski progi se je ustrelil Ivan Ahtim, 49-letni pekovski pomočnik iz Rudnika pri Ljubljani. Živel je na Reki z družino, za katero se ne ve kje je sedaj. Bil je zadnje čase brez posla.

Zakonska drama v Beogradu.

Uradnik Teodor Petrs je te dni streljal doma na svojo ženo Marijo, ker je bil ljubosumen, nato si je pa v samomorilnem namenu pogol kroglo v glavo. Ženo je lahko ranil, sebe pa težko. Najbrže ne bo okrevljal.

POZOR ŠIVALKE!

Oglase naj se one, ki so izvežbane na moških slavnih. Dolga sezija je zajamčena. — Dobra plača. — Sil-Gor Hat Co., 1921½ Greene St., New York City.

Peter Zgaga

PRVI DAN V LITTLE FALLS.

Kako je bilo potem, pa skoro ne morem opisati.

Telefon je neprestano pel, po vsej naselbini je završalo, in hodilo so me gledat od vseh strani, kot hodi jo k farmerju, če mu krava vrže peterovca tole z dvema glavama.

Kuhinja in klet sta prispavala vse najboljše, kar sta premogla.

Ker je bil naslednjega dne piknik, in je imel Frank Masle opravke v bližnjem mestu Utici, N. Y., me je povabil seboj.

Krasna vožnja, kot da bi se vozil od Leke proti Poljanam, le da je dolina nekoliko širša.

Prve hiše Herkimerja na levi so se mi zdele kot Tavrčarjev dvorec na Visokem. Le sv. Volbenka sem pogrešal na desni.

Nekaj kozarcev moram kupiti — je dejal Masle — toda v Little Falls ne dobim pripravnih.

Meni se je čudro zdelo, kajti kozarci, ki sem jih opazil v Little Falls, bi bili vsakemu farovžu v čast in ponos.

V Utici sva stopila v veliko trgovino, kjer nama je prodajalec razložil po mizi zahtevano robo. Bili so vsakovrstne oblike in velikosti: od takih, ki so držali pol dvarka, pa do takih, ki so imeli prostornine komaj za ptičji požrež.

Taki bi ne bili napačni — sem rekel in pokazal na največjega. S tem sem pa dregnil v sršenovo gnezdo.

Debate, ki se je bila razvila ob izložbeni mizi v Utici ne bom tako zlepa pozabil.

Na eni strani društveni tajnik Frank Masle, zastopajoč dobrobit društvene blaginje in društveno lastnino, na drugi strani pa Peter Zgaga, govoreč v interesu žejnega občinstva.

— Kaj pa misliš — me je nahuhal — s takimi kozarci bi šlo družvo že na jutrišnjem pikniku bankrot.

Ja, ljudje pa tudi hočejo nekaj za svoj denar — sem ugovarjal ter navedel protidokaze.

In tako sva debatirala ter popuščala vsak od svoje strani: — on od najmanjšega kozarca v smeri proti največjemu, jaz pa od največjega proti najmanjšemu.

Pri srednjem sva se srečala in cestala pri njem.

Nazadnje je bilo le dobro, da sva šla dva kupovat.

Če bi šel Masle sam, bi se naslednjega dne vračalo slavno občinstvo trezno proti domu.

Če bi pa šel jaz sam, bi pa nemara res spravil društveno blaginjo in lastnino na kant, ker bi si ogle dal še druge prodajalne in bi v vsaki vprašal za kako večjo posodo.

Po sklenjenem kompromisu sva se odpeljala proti domu, kamor sva dospela pozno v noč.

Masletova kuhinja je bila polna nežnega spola, toda to je bila druga zgodba, katero bom mogoče enkrat pozneje povedal.

Upam le, da se bodo jutri, dne 25. aprila, Littlefallčani v Slovenskem Domu ravno tako ali pa še bolj zabavali kot so se lani na pikniku, ker mene ne bo poleg.

Na lanskem pikniku je bilo prav lepo.

Prijetna zabava, izborna postrežba, veseli obrazi ter petje in ples.

Neketokrat sem se bil odpravil proti domu, pa je bilo treba iti zopet in zopet še vedno enega pit.

Photo Gregorka

NEHAJTE!
Ne praskajte
Rabite ESKO

Ne praskajte izpuščaj ali srbečo kožo. To se povzroča draženje. Severa's ESKO da pomirjivo, zdravilno pomoč. Zanesljivo 50 let. Pri lekarnarjih. Vzorec ZASTONJ. Pišite W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia. Rabite Severa's Skin Soap za prijetno kožo. 11

SEVERA'S ESKO

NAPRODAJ POSESTVO

v DOMŽALAH, št. 10 Ljubljanske ceste. Hiša ima šest sob, dve kleti, ter lokal, pripraven za mesnico ali kako drugo obrt. Velik obokan hlev; dve šupi, pod; vse z opako krsto; petštanski kozolec; velik sadni vrt; devet mernikov posevke. Za pojasnila pišite na naslov: —

FERDINAND PETEK
207 Willow Avenue
HOBOKEN, N. J.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte ga!

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

TRPLJENJE V FAŠISTIČNIH JEČAH

"Liberta" in za njo drugi pariški listi objavlja strahovite podrobnosti o trpljenju političnih aretirancev v Italiji, zlasti v Rimu. Med drugim poroča "Liberta":

Vinciguerra je bil aretiran 28. novembra popoldne. Odpeljali so ga na kvesturo v Collegio Romano, kjer so ga pozvali, naj izda svoje tovariše. Ko je to odločno odklonil, so ga slekli in ga pustili takega vso mrzlo noč na odprti terasi. Naslednjega dne so ga prepeljali v zapore Regina Coeli. Odvedli so ga v veliko dvorano za zasliševanje, kjer so tedaj ravno mučili Slovence. Pod nohte na nogah in v meča so jim zabijali male žebelje. Ko je Vinciguerra ostrel nad strahovitim prizorom, ga je zagrabil neki uradnik s tako silo za prsa, da mu je na hip strgal srajco s telesa, obenem pa ga je udaril s pestjo po glavi, da mu je prebil bobnič v ušesu.

Tudi znanega učenjaka Rendija so neusmiljeno pretepali. Te procedure je vodil vedno komisar za javne varnosti Meninghieri, ki je že od prej znan zaradi podobnih sadističnih ekscesov. Vinciguerra ni priznal nobene svojih obtožb, vključno temu pa je bil obsojen obenem z Rendijem na 15 let težke ječe, ter je sedaj zaprt v jetnišnici v Fossombrone. Položaj obsojenec je strašen. Vinciguerra nima v celici, ki meri komaj 4 kvadratne metre, niti mize niti stola. Ob 7. zjutraj priklene ječar desko, ki služi jetniku ponoči za ležišče, od zid, tako da mora jetnik čez dan sedeti na tleh. Samo pol ure dnevno mu je dovoljeno iti na zrak. Ne sme z nobenim govoriti in dovoljeno mu je samo vsakih 15 dni pisati po eno pismo. Slična je usoda tisočev protifašistov, ki so bili obsojeni pred izjemnih sodiščem na daljše zaporne kazni.

"Liberta" objavlja dalje številne podatke o sredstvih, ki se jih poslužuje fašistični režim, da se reši svojih političnih nasprotnikov. Bavi se zlasti s slučajem Ceva, ki je pred tremi meseci umrl v preiskovalnem zaporu fašističnega izrednega tribunala v Rimu. Vlada je tedaj izdala službeno objavo, da si je Cev sam vzel življenje, vendar se je njegova smrt dogodila v tako čudnih okoliščinah, da je rimsko javno mnenje zahtevalo preiskavo. Preiskava se vodi že tri mesece, a oblasti še vedno niso objavile nobenega rezultata. "Liberta" pripoveduje, da je dan pred aretacijo obiskal Ceva v uradu neki Del Re, ki je bil zaupnik protifašističnih agentov. Del Re je prinesel Cevu poseben obrazec za izdelavo eksplozivov in ga je naprosil, naj ga takoj pregleda. Cev se je izgovarjal, da ima silno posla v uradu in da ne bo imel časa zanimali se za stvar. Del Re mu je tedaj svoj list položil na mizo in odšel. Naslednjega dne je policija udrla v Cevov urad in takoj stopila k pisalni mizi, kjer je zaplenila pismo, katerega je dan prej pustil Del Re.

Nekaj dni pred tem je skušal Del Re zavleči v svoje spletke tudi Luigia Battista, sina znanega italijanskega narodnega mučenika, ki so ga Avstrijci med vojno obesili v Tridentu. Prišel je tudi k njemu na dom, se mu s solzami v očeh vrgel okoli vratu, čeprav ga osebno ni poznal, ter mu zatrjeval svojo brezmejno udanost. Nato ga je prosil, naj spravi zanj protifašistične letake, naslovljene "Pravica in svoboda".

Battisti je šutil izdajo in se je branil nevarnega zavoja. Tedaj mu

ŽELODČNO ZDRAVILO JO NAPRAVI ZDRAVO

"West. Tex., 12. feb. — Jaz sem deklet, 13 let star, živim Trinerjevo grenko vino, pa sem zdravo deklet. Mary Polansky." To je naravna posledica, ker

Trinerjevo grenko vino

vas obdriži zdravim, iz vročka, ker odpravi vsa ležišča bolezni; odstrani vse ostanke iz vašega črevesja, katero povzroča neprebavo. Zato stalost črevesja povzroča zapke, slab tek do jedi, glavobol, nervoznost in nespavost. Trinerjevo grenko vino očisti vaše črevesje in odpravi želodčno neraznosit. Zdravniki ga priporočajo. Pri vseh lekarnarjih, mala ali velika steklenica, z vrednostnim kuponom.

—Adv.

je Del Re vrgel zavoj pod noge in se odstranil. Še isto noč je tudi pri Battistiju udrla policija v hišo in mu premetala vse stanovanje. Ni pa našla ničesar, ker je Battisti pravočasno uničil ves material, ki je bil določen, da ga spravi pred izjemno sodišče.

"Liberta" zaključuje: Ti novi podatki mečejo vedno temnejše senco na sistem fašistične policije in izpodbijajo očitke se proti zadnjim obtožbencem, ki sede v zaporih Regina Coeli.

PRAVICE IN DOLŽNOSTI MUSLIMANK

Te dni bo izšla knjiga dr. Mehmeda Begovića o muslimanski ženi in njenih dolžnostih in pravicah, katere ji zapoveduje muslimanska vera. Glede položaja žene v družini pravi avtor: Koran prepoveduje ženam ubijanje otrok. Za tak zločin postavlja smrtno kazen. Islamski pravniki zapovedujejo kot moralno dolžnost očeta in matere, da postopajo z otroci enako ne glede na spol. Žena je pravna oseba, razpolaga sama s seboj svobodno čim dozor. Od tega časa nima nihče pravice dekle prisiliti v zakon. Islam omejuje in postavlja pogoje poligamiji. Koran sicer priznava poligamijo, toda omejuje število žen na 4. V koranu stoji: Vzemite si med ženami dve, tri ali štiri, ki so vam pogodu. Če se pa bojite da bi bili s tem nepravilni, vzemite samo eno. Poligamija je pa dovoljena samo tistim, ki lahko izpolnjujejo določene telesne moralne in socialne pogoje. Drugo ženo sme moški vzeti samo, če je prva bolna ali jalova, ali če more navesti kak drug opravičljiv izgovor. Kdor nima dovolj sredstev za dostojno vzdrževanje vseh svojih žen in njih otrok, nima pravice živeti v poligamiji. Islam obsoja neopravičljivo ločitev. Islam priznava tudi ženi pravico za ločitev zakona, ako moč ne izpolnjuje dolžnosti, ki mu jih zakon nalaže. Žena ga lahko zapusti, če jo moč ne more vzdrževati, ali postopa z njo nečloveško in žaljivo ali če si nakopije neozdravljive bolezni. Žena v zakonu spada pod oblast moža, biti mora verna in poslušna, vendar razpokaga popolnoma svobodno s svojo imovino. Islam priznava ženi, da zasebno-pravnim pogovorom menja zakonski režim. Koran priznava ženi tudi pravico poškodovanja po močehi zapuščini. Islam zabranjuje tudi stari običaj, po katerem je mogel mož odstopiti začasno ženo drugemu.

ZAGONETNI OTOKI

Norveška ekspedicija, ki se je napotila z ladjo "Norvegia" okrog južnega tečaja, je zdaj v bližini Petrovega otoka na 63. stopinji južne širine in 170. stopinji vzhodne dolžine. Od tod je krenila naravnost proti severu, da najde male Nimodove otoke. Toda otrokov ni bilo nikjer, kakor da so se pogrezli v morje. Ekspedicija jih je iskala in iskala, pa ni bilo o njih duha ne sluha. — Zdelo se je kakor da jih sploh ni bilo, čeprav so se raziskovalci že opetovano mudili na njih.

V teh krajih južnega Ledenege morja se večkrat pripeti, da otrok, ki so jih komaj odkrili, pozneje ne morejo najti, čeprav jih morje ni požrla. "Norvegia" je križarila po več dni na kraju, kjer bi morali biti otročki, ne da bi našla najmanjšo sled z njimi. Dalo bi se torej misliti, da so se otročki pogrezli v morje. Ko so pa izmerili morje, se je pokazalo, da meri povsod okrog 4000 metrov. Ladja je odplula proti otoku Dougherty, ki ga pa tudi ni bilo nikjer. In tudi tam so ugotovili, da je morje globoko 4000 m. Da bi bili otroci napadeno zabeležili na zemljevidu, je izključeno, ker so jih videli mnoge ekspedicije. Geologi stoji torej pred zagonetko, ko je ne morejo pojasniti.

Smrten padeč s petega nadstropja.

V Zagrebu se je skočila s petega nadstropja 20-letna služkinja Barica Lacković. Kmalu nato je v bolnici umrla. Bila je zaljubljena v nekoga mladeniča, ki je ni maral in je najbrže zaradi nesrečne ljubezni šla v smrt.

OD KOVAŠKEGA POMOČNIKA DO MILLONARJA

Na Danskem so te dni z velikimi slovesnostmi slavili spomin moža, ki je zapustil vse svoje ogromno premoženje — nad 80 milijonov dinarjev — za prosvetne ustanove, posebno pa se za študij gospodarskih razmer. Ta mož je bil nekdanji kovaški pomočnik in kasnejši milijonar Andersen.

Andersen je bil sin ubogega tesarja-invalida, ki je l. 1866. prišel v vojni ob nogo. Tesar je dal svojega sina izučiti kovaštva, fanta pa pri tej obriti doma ni dolgo trpelo. Šel je delat najprej na dansko vojno-mornariško delavnico, kasneje pa na angleško. Pa tudi tukaj mu ni bilo obznanja in zato se je vrkal na neki parnik kot strojnik in tako je prišel v Singapore. Tam je zopet delal na ladjedelnici, pa zopet ne dolgo. Odsel je v Hongkong, kjer je vstopil v službo nekoga ameriškega podjetja, od tam pa se je preselil v Tientsin, kjer je otvoril svojo lastno ladjedelnico. Nato ga je kitajska vlada imenovala za ravnatelja nove kitajske ladjedelnice in mu dala čin kapetana. V tem času je utrdil znano trdnjavo Port Arthur.

Po kratkem odmoru v svoji domovini je odšel zopet na Kitajsko, kjer se je lotil kupčije s tobakom. Ustanovil je več velikih družb za trgovino s tobakom, a največja družba je bila "angleško-ameriška tobačna družba", ki je kmalu dosegla do 80 milijonov dolarjev letnega prometa.

Andersen je umrl v visoki starosti. Zapustil je samo enega nečaka, ki ga je bogato preskrbel, večino svojega premoženja pa je določil v svoji oporoki za znanstvene ustanove.

BREZPOSELNOST V ITALIJI

Objavili so uradne statistične podatke o brezposelnosti v Italiji v mesecu februarju. Po vsej državi je bilo tedaj 722.612 brezposelnih, in sicer 579.688 moških in 142.924 žensk. Od teh je bilo brezposelnih 22.689 kmetijskih delavcev, 19.481 rudarjev, 57.48 delavcev v tovarnah za živila, 56.133 kovinarjev, 231.554 delavcev pri javnih napravah, 90.300 tekstilnih delavcev, 39.095 delavcev pri transportnih podjetjih in 204.862 drugih. V Julijski krajini skupno z Zadrom je bilo po teh uradnih podatkih brezposelnih 14.665 ljudi.

SAMOMOR V LUNINEM MRKU

Iz Brna poročajo: —

Na veliki četrtki zvečer malo pred 8. uro, ko so bile vse ceste polne ljudi, ki so opazovali lunin mrk, je izvršil bivši ravnatelj Moravske tovarnice za pohištvo samomor v zelo razburjanih okoliščinah. Skočil je v sami srajci iz četrtega nadstropja na trg in padel, ker je bil prostor ob tistem času močno obljuden, na dva visokošolca. Silovitost padca je bila tolikšna, da si je ravnatelj razbil lobanjo in dobil težke notranje poškodbe. Med prevozom v bolnišnico je izdihnil.

Nesrečna dijaka, na katere je priletel samomorilec, sta oba služatelj brnske tehnike. Prvega je samomorilec pri padcu hudo ranil na glavi. Drugi pa je bil samo rahlo poškodovan na roki. Ravnatelj je očitno izvršil samomor, ker se mu je omračil um.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

NENAVADEN UMOR PO NAROČILU

24. marca je povabil vinski trgovec Steinherz iz Kečkemet 18-letnega tapetnika Fischla, naj se peje z njim v Budimpešto. V Budimpešti sta se ustavila en dan in se vrnila v Kečkemet. Tam pa sta zopet sedla na vlak in se peljala še enkrat v Budimpešto. Nastanila sta se vsak v drugem hotelu in Fischl, se je na zahtevo Steinherza celo vpišal pod tujim imenom. Ko sta zopet sedla v vlak, da se vrne domov, je Fischl vprašal svojega mecenarja, kaj naj pomeni to vozarenje sem in tja. Zdal je Steinherz odkril svoje karte. Rekel mu je, naj ga ubije in pobegne. Kot naplaščilo za to mu je izročil okoli 300 Din in uro ter mu obljubil, da prejme v primeru, če se mu vse posreči, 5000 dolarjev od nekega njegovega zaupnika.

Ob tej priliki je izročil Steinherz Fischlu klado, si zamašil usta z robcem, da ne bi mogel kričati, in pokril oči, da ne bi videl, kako ga bo naročnik morilec odbelaval s kladivom. Fischl je stopil v akcijo. Mahnil je po Steinherzovi glavi tako dolgo, da je žrtev obledela v nezavesti, potem pa je otavil kupe in pobegnil v Czeledu iz vlaka, zavrgel krvav povrtnik, oblekel novega, šel v kavarno, se odpeljal nazaj proti Budimpešti, slednjič pa krenil proti meji in stopil pri Sauerbrunn na avstrijska tla. Mahnil jo je je proti Dunaju, kjer mu je pošel zadnji denar. Na velikonočno nedeljo je beračil in ko ni imel kam položiti glave, se je zatekel na policijsko stražnico v Lepoldstadu. Ker je bil brez dokumentov, so ga hoteli vreči čez mejo, a preden se je to zgodilo, se je raznesla vest o umoru Steinherza. Komisar je trdo prijel Fischla, če ni mogoče on zločinec. Fischl je izprva tajil, potem pa vse priznal in pristavil, da je izvršil umor po naročilu.

Fischlova izpoved se je zdela policiji v prvem trenutku malo vrjetna, razne okolnosti pa so potrdile njegove navedbe in tako stoji madžarska justica pred nenavadnim zločinom, ki nima primere v zgodovini umorov in pravosodja.

Steinherz je bil na robu gospodarskega propada in je živel zadnje čase v žalostnih razmerah, ki si ga celo prisilile, da je prodajal svoje nepremičnine in se vitel na špekulacije. Upniki so ga bili ovadili zaradi goljufije in 7. aprila bi se bila morala vršiti proti njemu zadevna obravnava.

Pred nekaj meseci se je Steinherz zavaroval pri več zavarovalnicah za visoke vsote. Predlagal je zavarovalno pogodbo družbi "Fonsiere", ki pa se je informirala o njegovem denarnem položaju in odbila predlog za zavarovanje. Tudi zavarovalnica "Patrie", ga ni sprejela. Zato se je zatekel k dunajskemu "Feniksu". Zavaroval se je za 100 tisoč švicarskih frankov za primer smrti in za 50.000 švicarskih frankov za primer nezgode. Sklenil je pogodbo z zavarovalnico "Securitas", dočim pogodba, ki jo je predlagal Evropski zavarovalni družbi za priljago, se ni ugodila v veljavo. Vsa ta vseh veljavnih zavarovalnih znaša približno 2 milijona dinarjev.

V Steinherzovem stanovanju so se našle tri police, prva na 50.000 švicarskih frankov, druga na pol milijona čehoslovških kron in tretja na 50.000 avstrijskih šilingov. Vsaki polici je priložil zavarovavec navodilo za postopek glede dvigovanja izplačila. Najstarejša policia nosi datum 6. februarja t. l.

Policija je seveda listine zasegla in preiskala morilečev stanovanje ter našla v njem knjigo o anatomiji, ki priča, da je morilec študiral človeško telo, da bi dobro izvedel naročilo. Sklepajo, da je Fischl, ki je znan komunistično-anarhističen element, zaradi česar je bil tudi izobčen iz družine, udaril žrtev devetkrat po glavi. Prvih sedem udarcev bi bil Steinherz prenesel in okrevl od njih po treh tednih, zadnja dva pa sta bila smrtna. Glede dveh zadnjih udarcev prevladujeta dve mnenji. Eni mislijo, da se je storilca polotil strah, da ne bi ga Steinherz izdal in je zato krepkeje pritiskal. Drugi sodijo, da je čisto mehanični tolkel po glavi brez preračunane učinka.

Umor predstavlja za justico svojevrstno nalogo. § 282 madžarskega zakonika določa za osebo, ki izvrši umor na zahtevo žrve, do tri leta ječe. Ampak ta določba se do-

slej praktično še ni uporabljala. Izredno kompliciran problem predstavlja tudi vprašanje zavarovalnic, ker je vprašanje, koliko je tukaj vključena klavzula o samomoru. Izvešitev zavarovalnih obveznosti pa zavisi vsekakor od dejstva, če hočejo zavarovalnice Fischlu verjeti, da je izvršil umor na zahtevo Steinherza ali iz kakega drugega nagiba.

Motivi zločinca, pravijo juristi, se dajo razlagati kot čin egoistične narave, ker je šlo za kupčijo, pri kateri je hotel zaslužiti obljubljenih 5000 dolarjev. Važno je tudi vprašanje, ali je pokojnikova žena kaj vedela o nameri svojega moža. Ona in njena sestra izjavljata, da nista niti slutili, da se hoče Steinherz prostovoljno izključiti od življenja.

KOLIKO PRENESE ČLOVEK?

Marsikateri predsodek o nedotakljivosti nekih telesnih organov, na pr. možganov in srca je že premagam. Marsikaterim ljudem je znano, da je mogoče gledati možgane v živem stanju, potem ko je operaterjeva žaga odstranila njegovo koščeno zaščitnico, lobanjsko streho. In še več! Treba se je samo izogibati nekim mestom, pa je mogoče prebadati možgansko maso z velikimi iglami, ne da bi ji to škodovalo. To velja zlasti za tako zvane "neme možganske dele", o katerih domnevajo, da so sedež naših najvišjih duševnih svojstev, znanja, razuma in spomina. Če zabodemo igle v dele, ki upravljajo gibanje naših mišic, lahko odsežemo, da se mišice zganejo in s širokovnjak dobro ve, katera mišica se bo zganila, če podraži to ali ono mesto v možganih. Dandanes je celo mogoče odstraniti dele možganov, ne da bi človek zaradi tega najmanj utrpel kakšno škodo, bodisi telesno ali duševno. Da, celo večji deli se dajo odstraniti, ne da bi zato človek umrl.

Ista je s srečo. Mnog lajik ne bo verjel, da je mogoče videti živo, utripajočo človeško srce in sicer dajansko, ne samo s pomočjo Roentgenovih žarkov. Operacije srca so res redke, a zato vendarle niso nemogoče. Marsikatero človeško življenje so že rešili zdravniki s tem, da so prebodli srčno mišico skozi prsi z brizgalno iglo in brizgnili oživljajoč lek v krvni obtok, ki je že obstel. In roka marsikatega kirurga je že stiskala živo srce, ki je hotelo prenehati z utripanjem. Da se da ranejo srce tudi zašiti, teo je kolikor toliko znana stvar.

Če prenesemo že možgani in srca operativne postopke, tem lažje jih bodo prenosili potem kakor drugi organi. Nekateri je mogoče popolnoma in brez vsake škode odstraniti, kakor na pr. vranico, mandlje in slepiča. Človek isto tako ne zapade smrti, če mu odrežejo posamezne okončine, noge in roke, teoretično je celo možno, da živi človek brez obeh rok in nog. Prav tako ne umre nihče, če mu odstranijo enega izmed notranjih organov, ki jih je samo po dvoje, n. pr. leva ali desna pljuča. Še druga polovica takšnih organov, ki mu ostane, ni v celoti neobhodno potrebna njegovemu življenju, temveč jo lahko zmanjka še skozi cela tretjina.

Človek lahko izgubi do 3 l krvi in bo morda še vedno živel — dosti je v tem primeru seveda odvisno od njegove konstitucije. So ljudje z zelo nenavadnimi organskimi defekti, manjka jim na pr. ves želodec ali večina števca — in vendar žive. Samo brez možganov in brez srca je življenje izključeno.

Človek je čudna stvar in prenese dosti več, nego si sam misli. To vedo prav dobro dandanašnji zdravniki. Vedo pa po drugi strani tudi to, da so postavljene drugod ozke, zelo ozke meje njegovemu življenju. Majhen vbodilaj z iglo v podaljšek hrbeničnega mozga, ki je pretikalni aparat za srce in pljuča, en sam miligram kakšnega strupenega praška preveč — in človek ne zdrži več.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

Imejte Krasna Tla Lahko—Poceni—Električno!

Za preproge in pregrinjala—Premier Čistilec
Za navoščena tla in linoleje—Nu-Flor Waxer

SVOJE preproge in pregrinjala čistite redno. Čiščeni z elektriko, bodo ostali dalje čisti; bolj trajni. Za vsako denarnico in dom je Premier—in opravljajo dobro delo.

Sčitite tla—les in linolej—z rednim navoščanjem. Tako lahko jih napravite blesteče z Nu-Flor Waxer. Vrteča se krtača na električni pogon in čistilec iz jagnečje volne opravi težko delo.

Naši odjemalci jih lahko plačajo z računi za elektriko.

PREMIER JR. — za manjši dom — \$37.50 v gotovini ali \$3.75 na roko in \$3.25 mesečno, 11 mesecev.

PREMIER DUPLEX — de luxe čistilec — \$60 v gotovini ali \$5 na roko in \$5.30 mesečno, 11 mesecev, in \$10 popusta za vaš stari električni čistilec.

PREMIER SPIC SPAN — za pohištvo, obleko, draperije — \$15.50 v gotovini ali \$1.50 na roko in \$1.65 mesečno, 9 mesecev.

NU-FLOR POLISHER s pršilcem in 1 pintom voska \$27.50 v gotovini ali \$2.75 na roko in \$3.25 mesečno, 8 mesecev.

Naprodaj v vseh naših prodajalnah ter potom naših zastopnikov.

The New York Edison System
The New York Edison Company Brooklyn Edison Company, Inc.
The United Electric Light and Power Company
New York and Queens Electric Light and Power Company
The Yonkers Electric Light and Power Company

	Bom šel na planince, Podpori slov.	
50	nar. pesmi. (Rajko)	1.-
50	Na Gorenjskem je fitno	1.-
	RAZGLEDNICE:	
	Newyorské, Različne, ducat	40
	Velikonočne, božične in novoletne	
30	ducat	40
50	Iz raznih slovenskih krajev, ducat	40
	Narodna noša, ducat	40
	posamezne po	05
	ZEMLJEVIDI:	
	Stenski zemljevid Slovenije na mo-	
80	bilni papirju s platnenimi pre-	
80	glbi	750
	Pokrajni ročni zemljevidi:	
	Dravska Banovina	30
	Jugoslavija	30
	Gorenjska	40
10	Slovenske Gorice, dravske plju-	
75	skapolje	30
75	Ljubljanske in mariborske oblasti	
45	Pohorje, Korjak	30
20	Celjska kotlina, Spodnje sloven-	
45	sko posavje	30
20	Prekmurje in Medumurje	30
	Kamniške planine, Gorenjska	
	ravnina in Ljubljansko polje ..	30
45	Canada	40
	Združenih držav, veliki	40
	Mali	15
	Nova Evropa	50
40	Alabama, Arkansas, Arizona,	
35	Colorado, Kansas, Kentucky in	
45	Tennessee, Oklahoma, Indiana,	
	Montana, Mississippi, Washing-	
	ton, Wyoming, vsaki po	25
	Zemljevidi:	
45	Illinois, Pennsylvania, Minneso-	
50	ta, Michigan, Wisconsin, West	
	Virginia, Ohio, New York — vsa-	
	ki po	40
45	Velika stenska mapa Evropa	2.-
	— — — — —	
45	<i>Naročilom je priložiti denar, bo-</i>	
	<i>diši v gotovini, Money Order ali</i>	
40	<i>poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če</i>	
	<i>pošljete gotovino, rekomandirajte</i>	
	<i>pismo.</i>	
45	<i>Ne naročajte knjig, katerih ni v</i>	
	<i>ceniku.</i>	
20	<i>Knjige pošiljamo poštne prosto</i>	
	"GLAS NARODA"	
75	216 W. 18. St.,	
20	New York	
40	PRAV VSAKDO —	
	kdor kaj išče; kdor	
50	kaj ponuja; kdor kaj	
	kupeje; kdor kaj pro-	
	daja; prav vsakdo	
15	priznava, da imajo	
15	čudovit uspeh —	
15	MALI OGLASI	
15	▼ "Glas Naroda" ▼	

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MICHAL CORDAY:

SOCUTJA

Znana igra ka Ema Dorsay je se dela s svojimi dvema sestricama doma in čitala roman. Utrujena je prelistala nekaj strani, potem je pa radehala, zaprla knjigo in se zagledala v praznino. Rada se je istovetila z junakinjami romanov, ki jih je čitala. Vživela se je v njihovo širokogrudnost, ponižnost, ironijo ali napuh.

Toda ranjenih src ni pri rokah: vsi predmeti v njeni bližini: pa vzbujajo v njeni duši samo radostne spomine. Njen glavni ljubček je zelo miren mož in mnogo potuje. Gledališki ravnatelj je z njo vedno se preveč prijazen. Pisatelji pišejo svoja dela po njenem okusu. Vsi ljudje jo imajo radi.

Zares — ne more se pritoževati, da bi ji bilo kaj hudega. Naslanja torej svoje krasno čelo na okno in gleda na ulico. Okna privatnih stanovanj in tudi hotelska so zakrta z žaluzijami proti soncu. Sence dreves so legale v zapuščene ulice. Tišina in puščoba vročega poletnega dne.

In vendar — na drugi strani ulice se izprehajajo po hodniku mladenci. Ema se začne zanimati zanj. Mladi izprehajalec naenkrat vzemirja njeno prazno srce.

Na njem ni bilo nič posebnega, ne na obleki, ne na obrazu. Zdel se je vsakdanji, kakor risba iz zakonitega modnega lista. Ema Dorsay je pomislila: Najbrž pomočnik iz galanterijske trgovine.

Mladenec je napravil kakih sto korakov, potem se pa vračal z dokaj živahnim izrazom na obrazu. Tu pa tam se je ozrl nazaj, potem pa zopet na hriso, v kateri je stanovala Ema. Končno se je ustavil in si prižgal cigareto. Menda je mislil, da ima pravico stati, če kadi. Samo če je zaslišal, da se bliža avtomobil, se je brž ozrl v tisto stran.

— Bože moj, — je pomislila Ema, — gotovo je zaljubljenec, ki čaka tu na svojo ljubico. Pripeljati se mora z avtomobilom in se je seveda zakasnila.

Ema je bila zelo zadovoljna s svojo detektivsko žilico in ker se je že začela zanimati za radevo, ji je hotela priti do dna.

Mladenec se je začel zopet izprehajati po hodniku. Mimo je prišel prodajalec novin in je na ves glas kričal ime svojega lista. Mladenec je kupil novine in jih začel prebrati, ne da bi prekinil svoje neravno izprehajanje. Sicer je pa čital zelo raztreseno. Neprestano se je oziral po ulici.

— Ubogi dečko, — je pomislila Ema, — tako nemiren, tako razburjen....

Spomnila se je onih davnih časov

(samo zdelo se ji je, da so davni!) ko je bila tudi ona še neizkušena račutnica, ko je prebrala vsa drhteča ljubavna pisma in se veselila krasnih šopkov. Spominjala se je tudi svojih prvih vlog in prvih zaletov za psihološki izkušnjami.

In razmišljala je: Gotovo smatra ta hip svoje ljubice za najdražejše, pa tudi za najbolj kruto bitje. Njeno življenje se mu zdi sama laž in prevara. Potem pridrvi avtomobil. Priprčan je, da se je pripeljala ona. Toda avtomobil vozi naprej. Zmerja se s tepcem, v nji pa vidi zdaj čisto navadno žensko. Pogleda na uro. Še pet minut hoče čakati. Ko mine teh pet minut, sklene čakati še pet minut, toda te morajo biti zadnje. Že odhaja. Toda kaj ko bi prišla baš zdaj? Oh, kolika muka zanj!

Muka! Kruta beseda za njo. Kaj ko bi poskusila potolažiti ga? To bi bila resnična postrtovalnost, ljubezen do bližnjega, krščansko delo usmiljenja. Če bi mogla nadomestiti bridkost njegovega razočaranja z nepričakovanim občutkom sreče? Če bi vabudila v njegovi duši namesto mučnega, grenkega spomina iluzijo ljubavne pustolovščine? Mar bi ne bil to najlepši dokaz ljubezni do bližnjega?

Kar urno! Hitro je vzela klobuk, obšla plašč, poskela denarnico — kajti kdove? — in dejala sluknjici: — Lucie, če se ne vrnem kmalu, recite gospodu, da sem odpotovala k svojih starih teta v Versailles — n odšla je.

Srce ji je močno utripalo, ko se je ustavila pred neznancem Toda znala je ohraniti navidezno dostojanstvo in nedostopnost. Ozrla se je samo enkrat na neznanca in njen pogled je takoj učinkoval. Potem je počasi nadaljevala svojo pot.

Mladenec je nekaj časa okleval. Še enkrat je pogledal na uro in jo spravil malomarno v žep. Potem si je zavil brke in popravil kravato ter stopil k dami, ki ga je bila tako izživljajoče pogledala.

Ema Dorsay je čutila vzpodbudo v tem, da mu je že na prvi pogled všeč. Križ samozatajevanja se ji je zazdel naenkrat neizrečeno lahko breme.

Nasmehnila se je. Neznanec se je tudi nasmehnil in se zagledal v njene oči. Ta pogled se ni prav nič razlikoval od drugih pogledov. Sicer pa, kaj jo briga vse drugo, nalliti je hotela samo balzama na ranjeno srce. Ema ni razmišljala, da je že toliko in toliko moških ceno nalo in okusilo njeno lepoto.

Šlo ji je za resnični ljubezen do bližnjega. Toda nekakšna močna radovednost je obšla njeno dušo: hotela je spoznati svojo rivalinjo.

V avtomobilu, ki jo je peljal z mladenci v Boulonski gozd, se je še za silo otesala svoje fantazije. Sklenila je, da bosta skupaj večerjala na terasi poletne restavracije. Ko se ji je zdelo, da je delo njene ljubezni do bližnjega že končano in

da bi bil že čas ostreti se ljubavne opojnosti je vprašala:

— Koga si čakal tako dolgo na hodniku, kjer sva se seznanila, ti don Juan ti?

Odgovoril je z ono prostodušnostjo, ki je vedno znamenje resnice:

— Čakal sem šoferja igralke Eme Dorsay. Obilubil mi je, da mi da ob petih, ko pripelje gospoda domov, vstopnico za nocojšnjo gledališko predstavo.

PTICI KOT AKROBATI

Če govorimo o letalstvu, radi omenjamo, da so nekateri letalci s svojimi akrobacijami prekosili celo ptice. Angleški ornitolog Sidney Evershed pa pravi, da to ni res, temveč da so nekatere ptice izvrstni akrobati. Med drugimi pticami je opazoval gavrana, letčega z nogami navzgor. Najbrž je hotel opazoriti nase samico, za katero se je potegoval. Prevrnil se je zdaj na stran, zdaj zopet na hrbet, nekaj časa je padal v čudovitih krivuljah, potem je pa zopet letel na hrbtu nekaj časa pod drugo ptico. Mahal je s krili in letel v smeri, ki se je zdel opazovalcu z zemlje vodoravna. Tako je letel dokaj dolgo, potem se je pa obrnil in letel zopet normalno.

Galebe so pogosto opazovali, kako se v zraku prekrucujejo in delajo nekakšne obratne loopinge. Ni pa izključeno, da je to prekopiranje slučajno, kajti največkrat so opazovali pri tem mlade galebe, ki jih je zanašal veter.

POZIVI

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. —

Uprava "G. N."

V NEDELJO

26. aprila se vrši Velika Zabava

V DVORANI NA 62 ST. MARKS PL., NEW YORK CITY

Začetek ob 5. uri popl.

PETJE
GODBA
PLES

Izborna postrežba.

Pridite vsi!

Odbor

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

KAKO SE DOBIVA POMOČ V POTREBI?

Nedavno so časopisi priobčili zopet žalostno tragedijo nezaposlenosti: Nezaposlena mati, ki je zaman poskusila spraviti bolnega otroka v bolnišnico, je v obupu odprla plin in storila samomor. Bila je preponozna, da bi se obrnila za pomoč ali vsaj za nasvet k sosedem. Ali da bi zaprosila kako organizacijo za pomoč? Take tragedije so nepoporne in dajejo prepričanje, da ni niti ena oseba, ki se ne bi v takih kriznih časih, kakor so sedaj, obrnila kam za pomoč. Mnogi izmed njih, ki so danes v potrebi, so v boljših časih sami dajali za dobrodelne namene. Dobrodelnost je za vse in od vseh.

Kam naj se človek v sili obrne za pomoč?

Ker takojšnja vsaka občina ima svoje posebno odgovorno služnirjo, je težko podati splošen opis načina, kako je upravljena odpomožna služba. Razmere v dotični občini, družinske razmere, državljanstvo, dohodki bivanja v občini in druge okoliščine prihajajo v poštev v tem problemu. Slednji primeri pa so precej tipični o tem, kaj se dela v poglavitnih mestih na polju odpomoči v krizi.

V mestu New York je neki centralni odbor priobčilo približno osem milijonov dolarjev in sedaj išče nove prispevke. Denar se uporablja, da se plačuje po \$5 na dan za tri dni dela na teden v mestnih parkih ali v nedeljskih organizacijah. S tem odborom sodeluje nekoliko rednih odpomožnih ustanov, kot Charity Organization Society (C. O. S.), Association for Improving the Condition of the Poor (A. I. C. P.), Salvation Army, Y. M. C. A. in Y. W. C. A. Zastopniki nekolicin stotin organizacij tvorijo dobrodelni odbor (Welfare Council), ki se prizadeva ujediniti vse odpomožne delo. Kot clearing house za vse prošnje za odpomoč, ki prihajajo na to ali ono organizacijo, služi Civil Service Exchange. Končno imamo v New Yorku kakih petdeset ročaj za oddajanje hrane (bread lines, food stations in "handouts").

V mestu Chicago je Governor's Commission on Unemployment and Relief nabrala sklad (Work Fund), katerega svrha je dobaviti delo za nezaposlene. United Charities of Chicago, katere organizacija sodeluje z delavskimi unijami in drugi-

mi organizacijami, je ustanovila sirom mesta 18 podružnic in odpomožnih postaj za silo.

V Detroitu, kjer je zmanjšani obsegi avtomobilski industriji prizadel mnogo tisoč družin, Department of Public Welfare nudi gmočno pomoč v obliki hrane, najemnine, obleke, premoga, mleka, lekovi in drugih. Družine, ki dobivajo pomoč, morajo biti zakonito nastanjene v Detroitu, kar pomenja, da morajo tam stanovati vsaj leto dni. V Philadelphiji je bil ustanovljen centralni odbor, ki deluje potom obsejnih dobrodelnih ustanov. So redobori za "družinsko delo" (odpomoč potrebni družinam), delo ba ženske in dekleta, delo za samce in za odlašanje oblačil. Brezplačni dobivajo dva obroka na dan in skan v odmeno za nekaj dela. Obsejajo tudi odbor za delo med tujerodci.

To so primeri odpomožnih masinerij v velikim indurijalnih sredstvih. K tem prizadevanjem treba tudi pršteti pripomožno akcijo v tujerodnih skupinah s strani njihovih organizacij in posebnih odpomožnih odborov. To delo je jako potrebno zato, ker tujerodci v mnogih pogledih še najbolj trpijo vsled stideve nezaposlenosti, ampak tudi radi tega, ker mnogi tujerodci se obotavljajo zaprositi javne ustanove za odpomoč, ker se bojijo, da bi mogli biti deportirani kot "public charges".

Naglasili smo v prejšnjem članku, da je ta bojazen dostikrat nememeljena, zlasti ako je nezaposlenost edini razlog, zakaj je zakonito pripuščeni priseljenec postal "public charge". Oni pa, ki so tukaj več kot pet let, se sploh nimajo bati ničesar.

Kot primer odpomožne akcije v tujerodnih skupinah naj navedemo nemški osrednji odbor v New Yorku, ki je nabral precejšen sklad in oddaje hrano in oblačila. Mnogo nemških družin je ta odbor rešil iz gladne, ker je plačal njihovo najemnino. Nervežani v Brooklynu delujejo v istem smislu in darujejo denar, hrano in oblačila potom svojih organizacij. V Clevelandu, da najjamo še en primer, so Čehi precej sterilizirali za odpomoč med svojimi rojaki v sodelovanju z ameriškim organizacijami.

PRIVATNE IN JAVNE ODPOMOŽNE AKCIJE.

Obstoječo odpomožno masinerijo smemo deliti v dve skupini: privatne in javne ustanove.

Javne ustanove so one, ki so bile ustanovljene potom zakonodaje države, okraja ali občine. Denar za te akcije izvira iz davkov. Javne agencije se nazivajo "Department of Public Welfare", "Bureau of Social Welfare", "City Aid", "State Hospital", "The Poor Commission", "Overseer of the Poor" ali slinčno. V splošnem se lahko reče, da večji del podpore za potrebne ljudi prihaja od teh javnih ustanov. To je le naravno, kajti davčni skladi države, okraja ali občine so vedno večji, kot je moglo dobiti potom dobrovoljnih prispevkov.

Javne odpomožne agencije dajejo navadno prednost onim, ki so ameriški državljani in onim tujcem, ki so tukaj že mnogo let. Nekatere države zahtevajo po zakonu, da morajo njihove javne ustanove poročati priseljeniški oblasti v svrhu množice deportacije ime vseh "ne-dravljancev", ki so v njihovi ostri, a niso še pet let v Zdr. državah. Ako inozemec ni bil tukaj še pet let in more dokazati, da je dobil javno podporo, t. j. da je postal "public charge" iz razloga, ki je nastal po njegovi pripadnosti v Združene države, potem ne bo deportiran. Boli verjetno je, da bo deportiran oni, ki ima tako stalno hišo, kronično bolezen ali neozdravljivo napako, kajti se smatra, da je takta hiša obstajala še pred njegovim prihodom. Tudi se dogaja, da, kjer družina ne uživa dobro ime, kjer je oče notranji pijanec in kjer so starši zanemarili otroka, se rado izvršuje deportacija. Kdor je tukaj več kot pet let po svojem zakonitem prihodu (torej ne je po prevarni, nezakoniti ali po nezakoniti vstopu, zaradi česar po zakonodaji

povratku) se nima bati možnosti deportacije, ako postane "public charge".

Privatne ustanove so organizirane od posameznikov, ki nabirajo prispevke iz privatnih virov. V mnogih mestih se ti privatni prispevki nabirajo potom takozvanih Community Chests. Privatne odpomožne agencije navadno ne delajo razlike med državljani in nozemci. Navadno pa zahtevajo, da mora prosilec stanovati v dotični občini nekoliko časa, dolskrat vsaj eno ali celo dve leti.

Nemogoče bi bilo tukaj navajati seznam javnih in privatnih odpomožnih ustanov v posameznih večjih mestih. Ker prvi korak za vsakega, ki je potreben, je najti naslov primerne ustanove, kam naj se obrne, je najboljšje, da se najprej obrne h kakoli organizaciji v svoji lastni skupini za nasvet in informacijo. Kjer ni takih organizacij, naj se obrne za informacijo na urad Rdečega križa, Y. M. C. A., Y. W. C. A., International Institute ali slinčne organizacije. Tam bodo znali, kam naj se dotikni obrne za takojšnjo odpomoč.

Kadar je apetit slab in spanje nemirno

V resnici je značilno kako hitro Nuga-Tone izboljša apetit in vam povrne mirno počitno spanje. Ta glavni gradnik moči in zdravja, vam očisti telo bolezni, gojdih nečistoč in strupov, odpravi zaprtost, vam da boljši apetit, pomaga prebavi, poveča moč in teži slabim, izčrpanim ljudem.

Nuga-Tone je posebno dober za splošno oslabele stanje, bodo ali valed prehitre starosti, kake druge bolezni, ali pa valed popolne izčrpanosti organov. Vi lahko dobite Nuga-Tone kjerkoli se prodajajo zdravila. Ako vam lekarnar tega ne daje, ali ne ve, kje ga najti, pošljite nam, da vam pošljemo brezplačno, ali se vas od njegovega prebrskovalca.

VAŽNE IZPOVEDI MOHORKA

Maribor, 11. aprila.

V preiskavi o velikonočnem pokolju v Jelovcu nad Kamnici, pri katerem je na zverinski način izgubilo življenje pet nedolžnih človeških žrtve, ni zaznamovati nobenih novih momentov, ki bi prinesli kaj več jasnosti v to strašno tragedijo. Mohorko vztraja pri svoji trditvi, da je bil pri zločinu soudeležen tudi njegov stari pajdaš Hriberski in treba bo počakati, da bodo avstrijske oblasti izročile Hriberskega jug. oblastem ter da bosta oba konfrontirana. V zvezi z jelovsko tragedijo pa se obrača sedaj vsa pozornost novim razkritjem, ki so prišla z aretacijo Rudolfa Mohorka. Sodeč po raznih znakih, da je bil sverščen pripravlja popoln preobrat v zagonetnem roparskem umoru pesenika Rudolfa Kancelerja, ki je bil sveršen dne 8. oktobra nečalec od kapelice, kjer zavije pot v ovinku od Kamnice proti Sv. Križu. Na občinski cesti proti Šobru so našli tedaj, kjer je bilo poročano, uslednega posestnika Rudolfa Kancelerja od Sv. Križa mrtvega z razbito lobanjo. Vračati se je zvečer s sejmja v Mariboru, na katerem je prodal jučnico, mirno domov. Spetoma pa so ga pobili neznanec na tla, ga izropali, truplo pa pustili kar na cesti.

Po napornem večdnem razvedovanju so orožniki aretirali tedaj kot osumljenca Rudolfa in Antona Kovača, čevljarja Josipa Domajnka, v preiskavi pa sta bila tudi Friderik Khančnik in njegova žena. Razen Rudolfa Kovača pa se je vem posrečil protidokaz, tako da je ostal v zaporu končno samo še Rudolf Kovač, ki je bil 17. aprila 1930 od senata trojice v Mariboru zaradi soudeležbe pri roparskem napadu v Sv. Lovrencu na Pohorju in pri roparskem umoru posestnika Kancelerja obsojen na 14 let težke ječe, čeprav je odločno zaničal, da bi bil v kakršnikoli zvezi s Kancelerjevim umorom. Mohorko, ki so ga orožniki istotako zasledovali, pa je po Kancelerjevem umoru izginil brez sledu.

Na odredbo državnega tožilstva v Mariboru sta bila v petek aretirana in oddana v preiskovalni zapor okoli sodeštja v Mariboru mati v moški kaznilnici se nahajajočega Rudolfa Kovača, Ana Kovač in njen drugi sin Anton Kovač, proti kateremu je bila svojetasno priskava ustavljena. Mohorko je namreč pri zaslišanju podal med drugim tole izjavo:

1. Dejanski ubijalec posestnika Kancelerja ni bil Rudolf Kovač, temveč neko drugi, čigar ime pa v interesu preiskave še ni za javnost.

2. Načrt za umor Kancelerja in tudi sekire, s katerimi je bil umor izvršen, je pripravil Kovačev brat Anton.

3. Kovačeva mati Ana je najela dva človeka, ki naj bi ubila neko pričo, ki je v procesu zaradi Kancelerjevega umora izpovedala neugodno za Rudolfa Kovača.

Mohorko sam je dal o umoru posestnika Kancelerja naslednji opis. Ko so on, Rudolf Kovač in oni tretji, čigar ime je še tajno, prišli

na lice mesta v Šobru, so videli, da vodita tam dva pota. Da jim Kanceler ne bi ušel, sta se Mohorko in Rudolf Kovač postavila na eno, oni tretji pa na drugo pot. Dogovorili so se, da bo zažvižgal oni, po čigar poti bo prišel Kanceler. Ko sta končno Mohorko in Rudolf Kovač zaslišala žvižg svojega tretjega roparskega tovariša, sta sčela tja, toda med tem je oni tretji že opravil s Kancelerjem, ki je ležal na poti z razbito lobanjo.

Pravi morilec Kancelerja je za enkrat še na svobodi, vendar pa so tudi njemu že za petami. Anton Kovač pa je bil sedaj aretirani zaradi priprav Kancelerjevega umora.

Pripravlja se torej nova faza v zadevi Kancelerjevega umora in bo konfrontacija Antona Kovača z Mohorkom in onim tretjim vsekar zelo dramatična. Kmalu se bo pokazalo, v koliko so te Mohorkove izdave resnične ali ne.

Končno naj še omenimo, da so se sedaj, kakor poprej tudi vesti o polkusenem simonoru Mohorka v zaporu izkazale kot navadna kombinacija prebujene fantazije, tudi vse vesti nekaterih listov, da bi bil Mohorko svojetasno ubil tudi svojo mater in jo položil na tračnice, pri Špilju, da bi tako zabil zločin. Od občinskega urada v Zg. Polskavi je namreč prišlo uradno poročilo, da je Mohorkova mati umrla tam koncem decembra 1930 naravne smrti in je bila tudi tam pokopana.

SKLICANJE MEHIŠKEGA KONGRESA

MEXICO CITY, Mehika, 23. apr.

V odgovor na posilnico predsednika Ortiza Rubia, je stalni kongresni odbor sklical izredno zasedanje kongresa, ki se bo pričelo dne 12. maja. Kongres se bo v prvi vrsti bavil z novimi delavskimi določbami.

BIVŠI KRALJ ROMA V MEKO

SIMLA, Indija, 23. aprila. —

Odstavljeni afganski kralj Amanullah je dospel iz Rima v Jedah ter je namenjen v mohamedansko sveto mesto Meko.

To njegovo romanje ima namen napraviti konec govoricam, da je prestopil v rimokatoliško vero.

SOVJETI V BOREI ZA POLARNE KRAJE.

Te dni je predaval znani vodja junaške rešilne ekspedicije profesor Samojlovic v moskovskem političnem inštitutu o borbi sovjetske Rusije za arktične kraje. Ing. Vorobjev je pa predaval o zgodovini ruskih poletov v severne polarne kraje. Pojasnil je tudi vprašanje, zakaj posveča sovjetska vlada toliko pozornosti proučevanju Arktike. Omenil je naivni naštir iz leta 1878, ko so hoteli poslati na severni tečaj tri skupaj zvezane balone, ki naj bi bili med poletom zvezani s suho zemljo po brozjavni žici. Balone bi gнал veter počasi proti severnemu rečaju, brzjavna žica naj bi se pa odvijala, dokler bi baloni ne dosegl svojega cilja. Posebno podrobno se je pečal prof. Vorobjev s tragico ekspedicije švedskega inženirja Andreea leta 1897, čigar truplo in ostanke ekspedicije so našli šele nedavno.

Sovjetska vlada skuša prodreti v polarne kraje, ker leže tam ogromna naravna bogastva, zlet pesek, premog, železo, med, azbest, nafta itd. Poleg tega vzbujajo severni polarni kraji vedno večje zanimanje učenjakov, posebno meteorologov. Tudi za proučevanje in osvajanje polarnih krajev ima sovjetska vlada zasnovano tako zvano petletko. Rusija pripravlja nove ekspedicije na Severno zemljo, na Zemljo Francu Jožefa, k izlivu reke Lene itd. Letos poleti se napoti na Severno zemljo ekspedicija z nemškimi zrakoplovom "Graf Zeppelin". Prihodnje leto namerava sovjetska vlada organizirati kombinirano proučevanje severnih polarnih krajev na ledolomilcu "Krasin" in na aeroplanih. Petletni načrt zračnih prog v sovjetski Rusiji določa tudi več rednih zvez v polarnih krajih.

Namesto dosedanjih 25.000 km zračnih prog hoče Rusija razširiti svoj zračni promet na 130.000 km. Na polarne kraje, ki so večinoma še neznani, se pripravljajo torej odločilni napadi.

Special Interest Accounts

Vsak, kdor še nima vloge pri nas je vabljen, da se pridruži množestevilnim našim vlagateljem, ker pri nas je denar VARNO naložen in ga zamo-re vsak vlagatelj dvigniti vsaki čas, brez vsake odpovedi, kar je v gotovih slučajih velike važnosti.

Vloge obrestujemo po 4%

in obresti teko od vsakega prvega v mesecu naprej in se pripišejo h glavnici vsakega 1. januarja in julija.

Sakser State Bank

DEPOSITORY OF THE STATE OF NEW YORK
10 CHURCH STREET NEW YORK, N. Y.

KDOR SE NIMA

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

ZA LETO 1931

CENA 50c

Po zanimivem čtivu presega vse do sedanje.

BLAZNIKOVE

PRATIKE

za leto 1931

CENA 20 CENTOV

Naj naroči, dokler jih imamo še v zalogi.

"GLAS NARODA"

214 W. 18th Street

New York City

Frieda Sorrensen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Nato je silila mater in Ellen govoriti po stopnicah. Hitro je vrgla preprogo v škrinj in nagromadila vsakovrstne stvari preko nje.

Takoj nato je stopila gospa Steinbach in njena hčerka skozi vrata čumlate.

Bila je še vedno zelo lepa ženska ter je izgledala zelo sveža, da jo je marsikdo smatral za starčovo sestro njenih hčera.

Njena postava je bila zelo vitka in očarljivi obraz je še vedno kazal svetovno damo.

Previdno je pogledala rob svoje obleke ter se ozrla po čumlati mackrog.

— Ali si že vse ogledala, Ruth? Ali misliš, da je napravila Ellen dragocno najdbi? — je vprašala napeto.

— Jaz upam, da bo mogoče dobiti par sto mark za te stvari, mama. Lepa ženska je pristopila par korakov bližje.

— Puh, kak pruh! Torej par sto mark, v resnici, Ruth?

— Upam tako.

— To bi bila prava sreča. Takoj moramo poslati po šarinarja!

— Če ti je prav, bom šla popoldne sama k njemu, mama!

— Da, seveda mi je prav. In ti moraš najprej tarantati z njim. Jaz se ne morem pehati s takimi ljudmi! Oni bi me gotovo osleparili, kajti jaz ne znam tarantati. V tibi pa toči kos trgovca od mojih pradedov. Ti boš najbolje vodila stvar! Le glej, da se bo hitro izvršilo, jaz nujno potrebujem denarja! Ali ališiš, Ruth?

— Da, mama. Takoj pa ti hočem povedati, da potrebuje Hans takoj tristo mark.

Liza Steinbach je presenečeno pogledala.

— Hans? Že zopet? Ne, iz tega ne bo nič! Papa ne more skrbeti zanj. Nas sploh nič ne briga!

Jaz potrebujem novo obleko, Ellen, in tudi ti moraš imeti nov klobuk in kupiti si moramo še vse druge stvari, katerih ne more kupiti oče!

— Mama, jaz ne potrebujem klobuka!

— Neumnost! Ali hočeš s svojo obleko dokazati, da nam manjka najbolj potrebnega? Tako ne boš dobila nobenega moškega. Hans naj se obrne na očet. Jaz sem vesela, da je Ellen napravila najdbo. Ne povej očetu nič o tem. Tudi jaz goraj pa bom temeljito popravila, da vidim, če je še kakta stvar, katero bi lahko izpremenili v denar! Nikdar nisem hotela, videti ter stvari iz očetove hiše, a zdaj mi vsaj nekoliko koristi! Ničveče se so mi zdele. Zdaj pa sem vesela, če bom dobila par mark. Kako sramotno je ravnanje usoda z menoj! S čim sem zaslužila vso to bedo?

Vaduhnila je ter se naslonila na roko svoje mlajše hčerke, Ellen.

— Pojdi mala, pelji me nazaj. Jaz ne morem še nadalje prenašati tega prahu. Žuri se, Ruth!

— Da, mama!

To je zvenelo brez poudarka iz ust Ruth, in zaničljiva poteza je legla krog njenih ust.

Ellen je bila jena, da ji je odrgala Ruth tajni plen.

Ruth je stala nekaj časa nepremično ter zrla predse, zatopljena v misli. Nato si je poparvile polne, rjave lase s čela.

Odločen izraz je legel takoj krog njenih ust.

Vrgla je motreč pogled na krog, šla nato ven ter zaklenila čumnato za seboj.

ČETIRTO POGAVJE.

Potem ko je Ruth odstranila s svojih rok ter obleke zadnje sled prahu, je stopila potihu v dolg, ozek prostor, v katerem je stala bolniška postelja njenega očeta.

Fric von Steinbach je dvignil glavo.

— Ali si ti, Ruth?

Ruth je pihnila k njegovi strani.

— Ali so zopet predramljen, papa? Upala sem, da boš dalje spal! Ali si dolgo čakal name? — je vprašala ter se ljubeznjivo sklonila preko njega.

— Jaz sem se ravnokar prebudil, otrok moj! Ali si bila mogoče na prostem? Sedaj greš tako malo ven!

— Ne, nisem bila zunaj. Po kosilu, ko boš zopet miren, pa bom šla za kako uro! Opravi mi vso eno pot za mamo!

— To je prav. Kje pa je mama?

— V čednici!

Steinbach si je obrisal z roko svoj obraz, ki je postal zelo upaden. Nato pa je pogledal s tihim pogledom v mlado lice svojega otroka.

— Jutri bom skušal zapustiti posteljo. Če mi hočeš primakniti stol nekoliko bližje, me bo služavka lahko dvignila.

Ruth se je s težavo borila proti solzam. Prisilila si je celo smehljaj na lice.

— Dobro ti gre, papa. Zdravnik pravi, da se boš kmalu lahko sam premikal po sobi, če se boš oprl na palčko!

Tipak smehljaj je zaigral krog njegovih ust.

— Krasen izgled, zares!

— S postelje na divan in če bo šlo po sreči, do svoje pisalne mize pri oči — v resnici, — to je grozno!

Prekinil se je hitro, ko je pogledal v bledi in trpeč obraz Ruth. Objele ga je s trano iskrenostjo.

— Frica, — moj ubogi, dragi papa! — je rekla vsa presenečena. On ji je popravi lase z obraza.

— Ne bodi tako žalostna, Ruth! Jaz se bom že privadil. Kakor hitro mi ne bo treba več ostati vedno v postelji, te bom vsaj nekoliko razbremenil in za vsako malenkost se ti ne bo treba mučiti. Nato boš lahko pregovorila mamo, da ti ostala pri meni več kot deset minut. Jaz se moram dogovoriti z njo marsikaj. Drugače bo moralo postati pri nas!

— Radite, ne skrb, papa.

On se je mirno nasmehnil.

— Skrb pridejo same od sebe, jaz jih ne kličem!

Dolnim je vzemirjen širil predse, je zvonec parkrat ostro pozvonil. Ruth se je tresla, kajti vedela je, da zvoni njen brat.

— Hans je, — je rekel Fric von Steinbach.

— Da, on gre k materi. Najbrž domneva, da še spiš. Takoj mu bom rekla, da si že predramljen.

Predno je mogel kaj odgovoriti, je že odšla iz sobe. Kaj je hotel Hans se danes?

Ali je prišel radi denarja, ali je bilo to tako nujno? Na vsak način je hotel preprečiti, da bi govoril o tem s svojim očetom.

Hans pa je stal še v prddvratih ter si ravnal lase.

— Dober dan, Ruth! Kako je očetu?

— Kot vedno, Hans. Kaj pa hočeš danes tukaj? Ti si hotel priti še le jutri, — je sepešala.

On pa je skomignil z rameni.

— Premislil sem si pač. Neumnost je prikrivati še nadalje. Povedati moram očetu!

Prijela ga je za roko.

— Ne reci tega, Hans, prosim te, prizanesi očetu! On je zelo lahko razburljiv. Do jutri čakaj še ter pridi jutri zvečer. Takrat bosta mami in Ellen v operi! Dobili sta karti od Amshelma, ki je zadržan. Mogoče ti bom preskrbela denar do takrat!

Pogledal jo je neumno.

V njegovem čednem obrazu je vse trepetalo.

— Ti? Kje pa hočeš dobiti toliko denarja?

— To boš slišal jutri. Sedaj pa molči, prosim te. Pojdi k očetu! Reci mu dobro besedo, Hans, — on je tak revež!

Njen glas se je tresel od srčne bolesti.

Hans je je pogledal postrani, plaho in v zadržanju. Vest mu je očitala, da ni dosti ljubeznjivo nastopal napram svojemu očetu. Moj oče, on je bil vendar vojak, ne pa kak solzava ženska!

Stopil pa je vendar z goskejšim izrazom v obrazu k postelji svojega očeta.

— Dober dan, dragi papa! Ali ti je kaj bolje danes?

— Hvala ti, Hans. Tako dobro kot more pač iti! Ali nimam danes službe?

— Od treh naprej zopet, papa. Hotel sem pogledati še k tebi. Upal sem te najti izven postelje!

— Jutri bom mogoče poskusil vstati!

(Dalje prihodnjič.)

GROB ALEKSANDRA VELIKEGA

Eden najmočnejših vladarjev starega veka je bil macedonski kralj Aleksander Veliki, ki je umrl l. 23 pr. Kr. v Babilonu. Ta mogočni vladar si je bil osvojil skoro ves tedaj znani svet, ne vemo pa še danes točno, kje da je pokopan. Splošno pa sodijo, da so njegovo truplo prepeljali v mesto Aleksandrijo v Egiptu, ki ga je bil ustanovil in ki nosi še danes po njem svoje ime.

V starih spisih beremo, da so za prevoz Aleksandrovega trupla v Aleksandrijo napravili ogromen paradni mrtvaški voz po načrtu najslavnjega arhitekta tedanje dobe Hieronima. Voz je bil 6 metrov dol in 2 metra širok. Voz je bil izdelan iz najbolj dragocenih vrst lesa, v les pa so bili vdolani okrasni iz zata in dragih kamenov. Voz je vozilo 64 mul, pokrit pa je bil s streho, ki jo je nosilo 18 zlatih

in z dragim kamenjem okrašenih stebričkov. Ob robu strehe so bili pritrdjeni zvončki iz zlata. V rakvi je bilo Aleksandrovo truplo, skrbno balzamirano in vse zaloto z medom. Temu paradnemu vozu je sledila še čela vrsta drugih vozov, na katerih so vozili največje dragocenosti in umetnine, ki jih je kraj zbral.

Njegovo grobnico iščejo učenjaki sedaj v Aleksandriji, niso pa edini v tem, je da mora biti grob. Lord Carter, ki je odkril grobnico egiptovskega kralja Tutankamena, trdi, da se nahaja Aleksandrova grobnica neke v Aleksandrijskih katakombah, ravnatelj grško-rimskega muzeja v Aleksandriji prof. Brechia pa meni, da se nahaja pod mošejo preroka Danijela.

Aleksandrov grob so videli v Aleksandriji že staro-rimski zgodovinarji Sveton in Strabon.

Dvomijo pa, da bi se našli vse ogromno bogastvo, ki se je nekdanj nahajalo v grobnici, kajti večji del zakladov je baje že potrosila egiptovska kraljica in lepota Kleopatra za svoje raskošno življenje.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik
od 8.30 dop. do 6.
popoldne.

Za večjo udobnost
svojih klientov, vsak
ponedeljek do 7. ure
zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme
te stare in stanovitne domače
banke.

OPICA V JEDILNICI

V Parizu je te dni ob času krmiljenja pobegnili iz živalskega vrta mlad orangutan in jo ubral naravnost v jedilnico bližnjega hotela. V jedilnici je bilo zbranih mnogo gostov, ki so se zelo prestrašili nenavadnega obiska. Lastnik je poklical najprej policijo. Toda stražniki niso imeli sreče. Moral jim je priskočiti na pomoč že oddelek gasilcev z brigado za pline. Toda tudi to ni zaleglo. Končno je prišel iz zoološkega vrta paznik, ki je kratkoma ustrelil svobode željno opico.

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE SO RAZPRODANE

Sprejemamo pa članarino za bodoče leto.

Članarina znaša \$1.—

Člani dobe potem knjige po pošti naravnost iz Ljubljane.

Uprava "G. N."

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obno vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Saftić
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph B. Ish, J. Bevilic
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzele, Mary Bambich
J. Zaletel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS

Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND

Steyer, J. Černe
Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouže, Frank Pucelj
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA

Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick

NEW YORK

Gowanda, Karl Strnisha
Little Falls, Frank Masle

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hiti
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, Math Slapnik

EUCLID, F. Bajt

Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kumše
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON

Oregon City, Ore., J. Koblar

Kretanje Parnikov Shipping News

25. aprila:
De France Havre (IZLET)
Minnetonka, Cherbourg

26. aprila:
Mauritania, Cherbourg
President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

30. aprila:
Paris, Havre
Republic, Cherbourg, Hamburg
General von Steuben, Boulogne sur Mer, Bremen

1. maja:
Saturnia, Trst
Europa, Cherbourg, Bremen
Homeric, Cherbourg
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen

2. maja:
Minnekahda, Boulogne sur Mer
Rochambeau, Havre

5. maja:
Aquitania, Cherbourg

6. maja:
Leviathan, Cherbourg
George Washington, Cherbourg, Hamburg
New York, Cherbourg, Hamburg

PENNSYLVANIA

Ambridge, Frank Jakše
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobeck
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro.

vanšek
Craffton, Fr. Machek
Export, G. Previč, Louis Zupan.

cič, A. Skerlj

Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kam'n
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolič, Frank Fe.

renchack

Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polanc, Martin Koroshetz

Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar

Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Žust
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakše, Vinc. Arh.

J. Pogačar

Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren

Unity Sta. in okolič, J. Skerlj,

Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternej

UTAH

Helper, Fr. Krebs
WEST VIRGINIA
Williams River, Anton Svet

WISCONSIN

Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren

Sheboygan, John Zorman

WEST ALLIS

Frank Skok

WYOMING

Rock Springs, Louis Taucher

Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik zda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda":

Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za četrta leta \$150.

New York City je \$7. celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

7. maja:
Stuttgart, Cherbourg, Bremen
De Grasse, Havre

8. maja:
France, Havre
Majestic, Cherbourg, Bremen
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Westernland, Cherbourg, Antwerpen

9. maja:
Columbus, Cherbourg, Bremen
Minnewaska, Cherbourg

12. maja:
Beregaria, Cherbourg
Bremen, Cherbourg, Bremen
Cleveland, Cherbourg, Hamburg

13. maja:
America, Cherbourg, Hamburg
Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

15. maja:
De France, Havre
Olympic, Cherbourg, Hamburg
Reliance, Cherbourg, Hamburg
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
Roma, Napoli, Genova

18. maja:
Europa, Cherbourg, Bremen

19. maja:
Vulcania, Trst

20. maja:
Mauritania, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Hamburg
Hamburg, Cherbourg, Hamburg

21. maja:
Dresden, Cherbourg, Bremen
Lafayette, Havre

22. maja:
Paris, Havre
Homeric, Cherbourg
Stettendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Pennland, Cherbourg, Antwerpen

23. maja:
Minnetonka, Cherbourg

26. maja:
Aquitania, Cherbourg
Resolute, Cherbourg, Hamburg

27. maja:
Leviathan, Cherbourg
President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

28. maja:
General von Steuben, Boulogne sur Mer, Bremen

29. maja:
France, Havre
Majestic, Cherbourg, Bremen
Bremen, Cherbourg, Bremen
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

Belgenland, Cherbourg, Antwerpen
Augustus, Napoli, Genova

30. maja:
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
Rochambeau, Havre
Minnekahda, Boulogne sur Mer

PARNIKI Z ZNAKOM * označi skupni izlet v Jugoslavijo.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: De France 25. apr.; 15. maja

(1 P. M.) (4.30 P. M.)

PARIS 30. aprila; 22. maja

(6 P. M.) (Midnight)

FRANCE 8. maja; 29. maja

(3.30 P. M.) (6 P. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebnih kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

POZOR

Nekateri nam še vedno pisarijo na naš stari naslov — 82 Cortlandt Street, česar posledica so zamude in včasih se tudi kako pismo izgubi. Naš sedanji naslov je:

"GLAS NARODA"
216 West 18th St.,
New York, N. Y.

kar naj blagovolijo vsi vpoštevati. Kdor ima še stare zalepke, naj na nji popravi naslov, predno pismo odpošlje.

Uprava.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE